

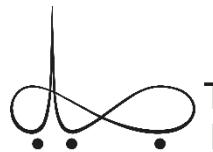
ZONDER MENSELIJKE TRANSITIES GEEN TOEKOMSTBESTENDIGE LOGISTIEK

Sebastian Piest – Assistant Professor – Universiteit Twente

Innovatieconferentie

TKI DIALOG
Dutch Institute for Advanced Logistics

Topsector
Logistiek

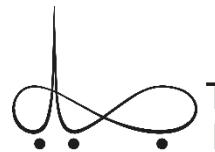
ZONDER MENSELIJKE TRANSITIES GEEN TOEKOMSTBESTENDIGE LOGISTIEK

Sebastian Piest – Assistant Professor – Universiteit Twente

Innovatieconferentie

TKI DIALOG
Dutch Institute for Advanced Logistics

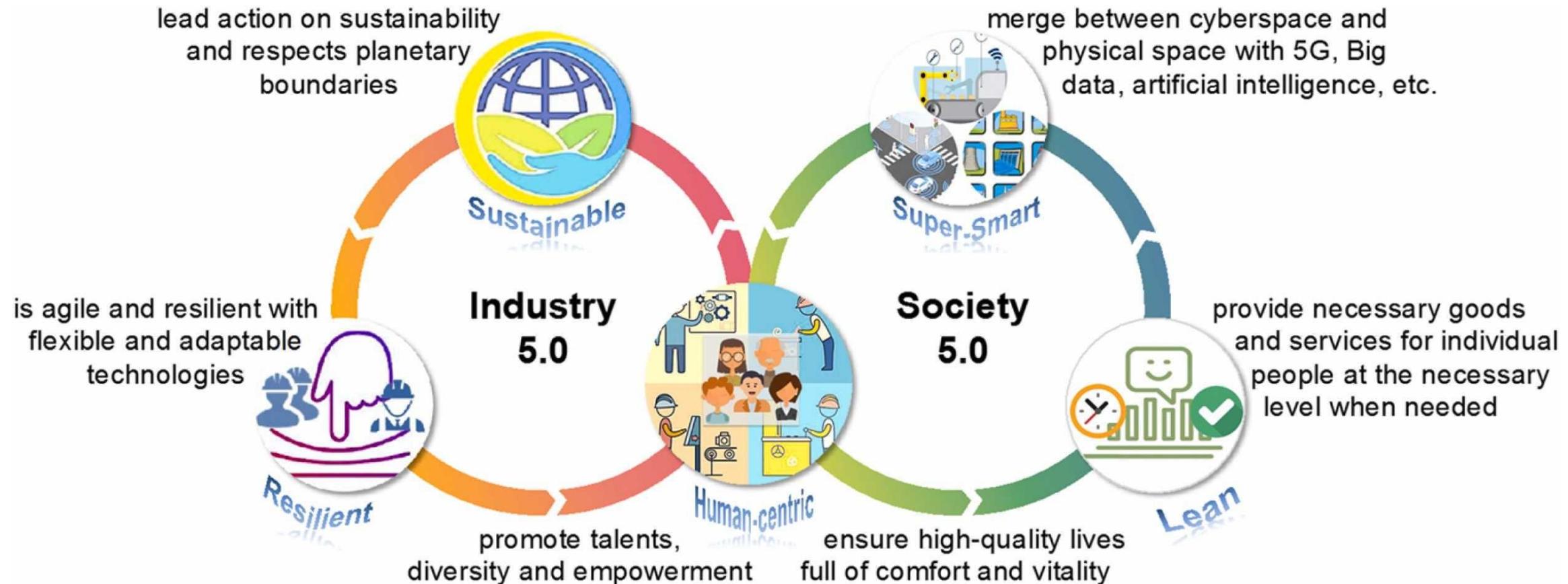
Topsector
Logistiek

Uitdagingen

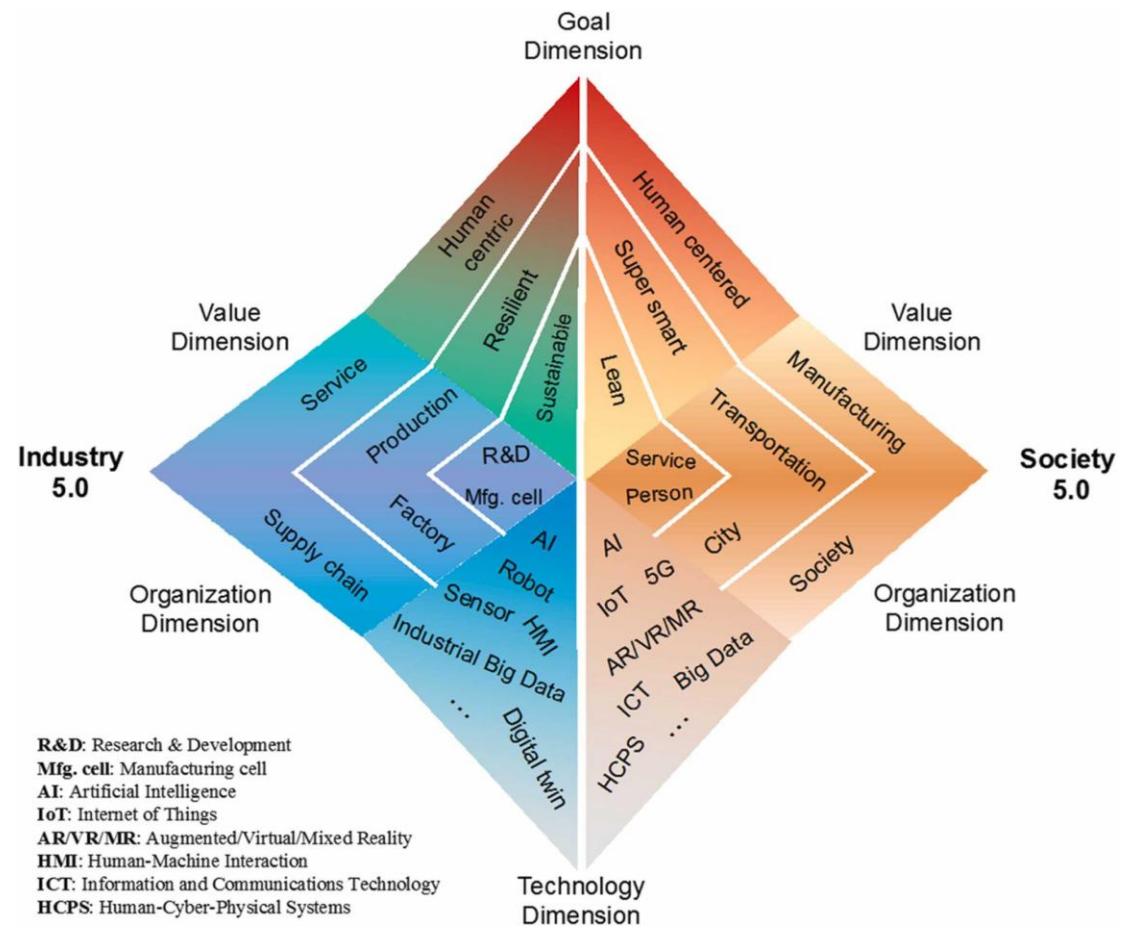
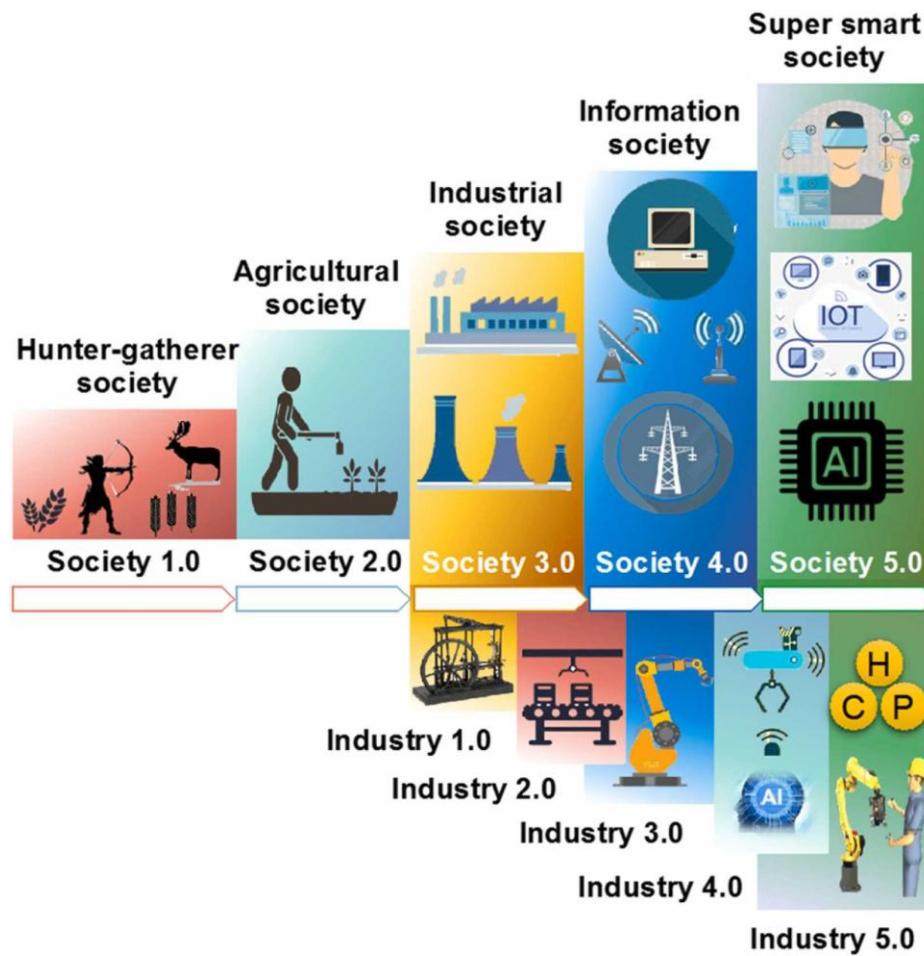
1. Circulaire economie
2. Energietransitie en emissiereductie
3. Veerkracht en verstoringen
4. Bevolkingsgroei en demografie
5. Maatschappelijk verdienvermogen en brede welvaart

Uitzoomen

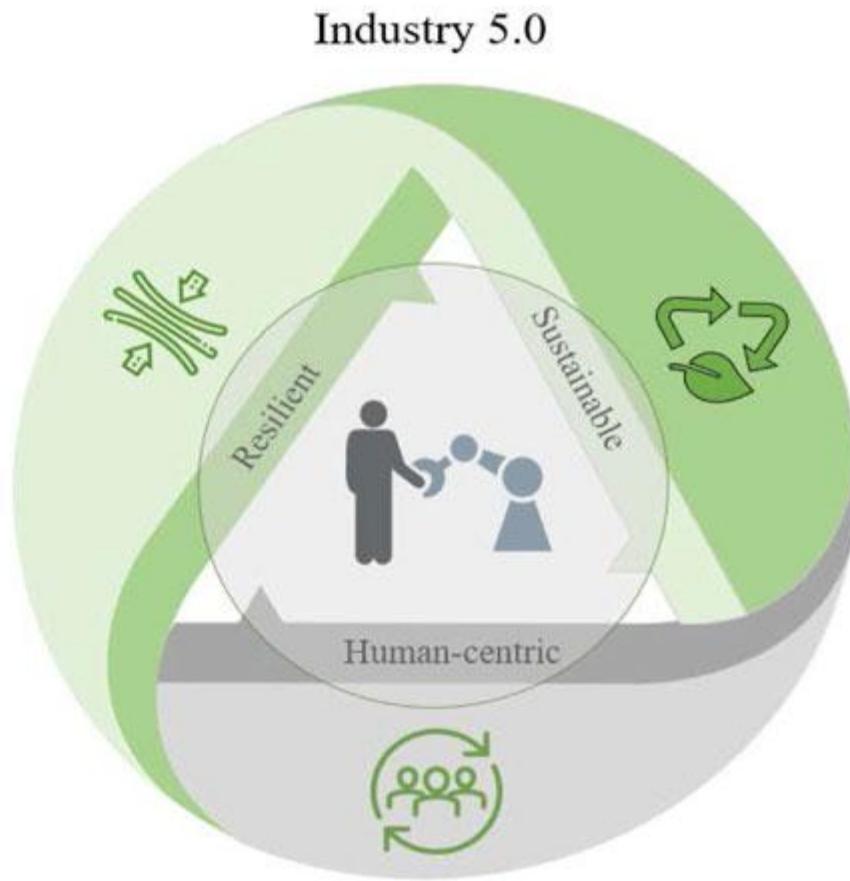
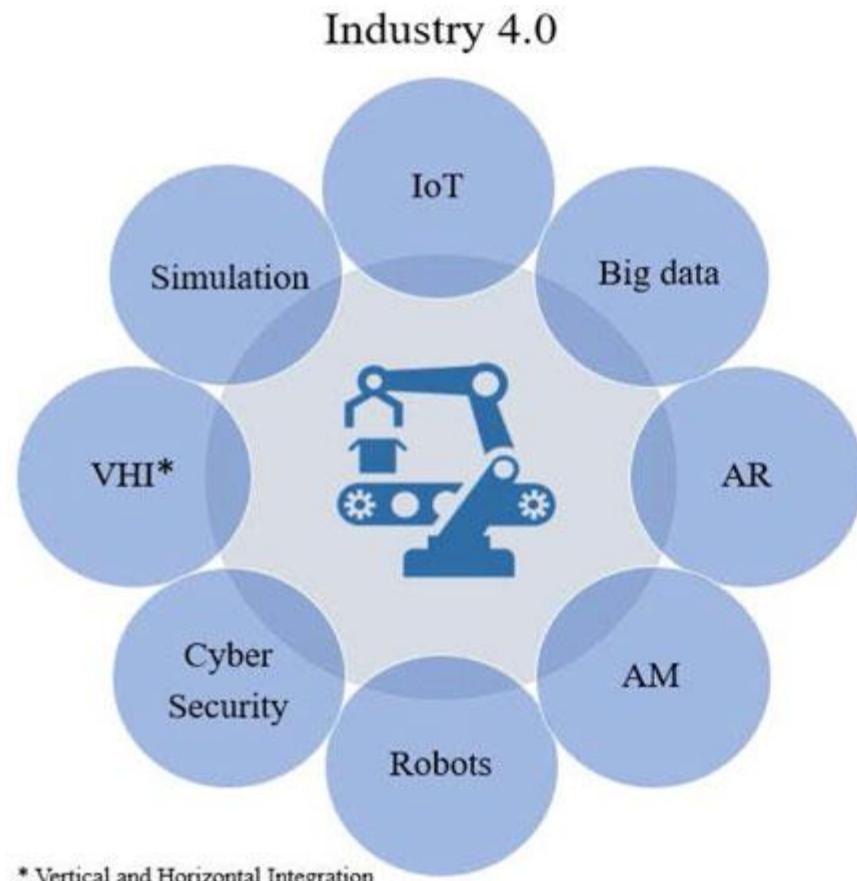
Evolutie en/of revolutie?

R&D: Research & Development
Mfg. cell: Manufacturing cell
AI: Artificial Intelligence
IoT: Internet of Things
AR/VR/MR: Augmented/Virtual/Mixed Reality
HMI: Human-Machine Interaction
ICT: Information and Communications Technology
HCPS: Human-Cyber-Physical Systems

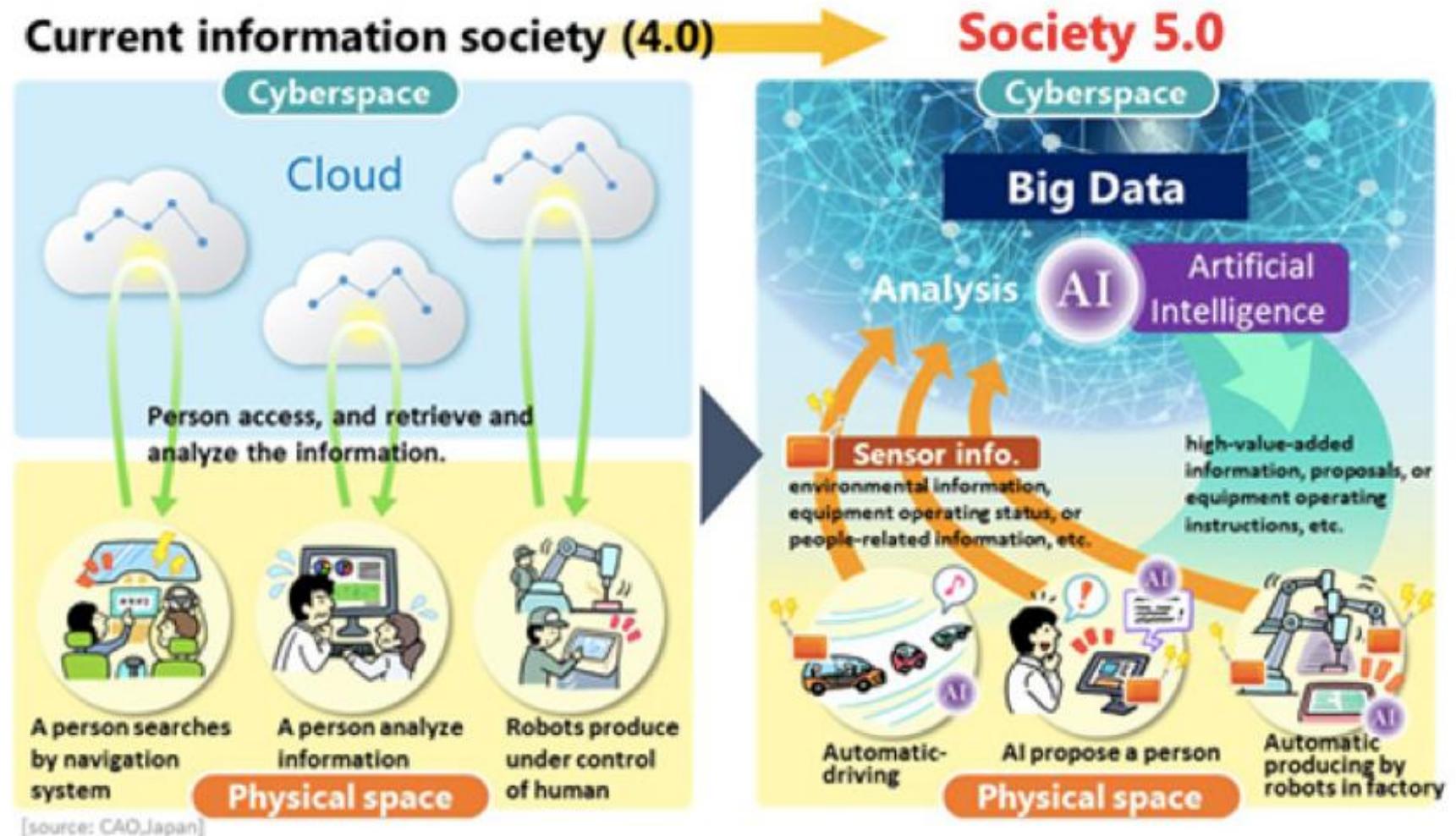
Bron afbeeldingen: Huang et al. (2022)

De utopie van de autonome fabriek

Bron afbeelding: Aheleroff (2022)

Voorbeelden van transities

Kennis en netwerk zijn breed aanwezig

TKI DINALOG
Dutch Institute for Advanced Logistics

KennisDC Logistiek

evofenedex

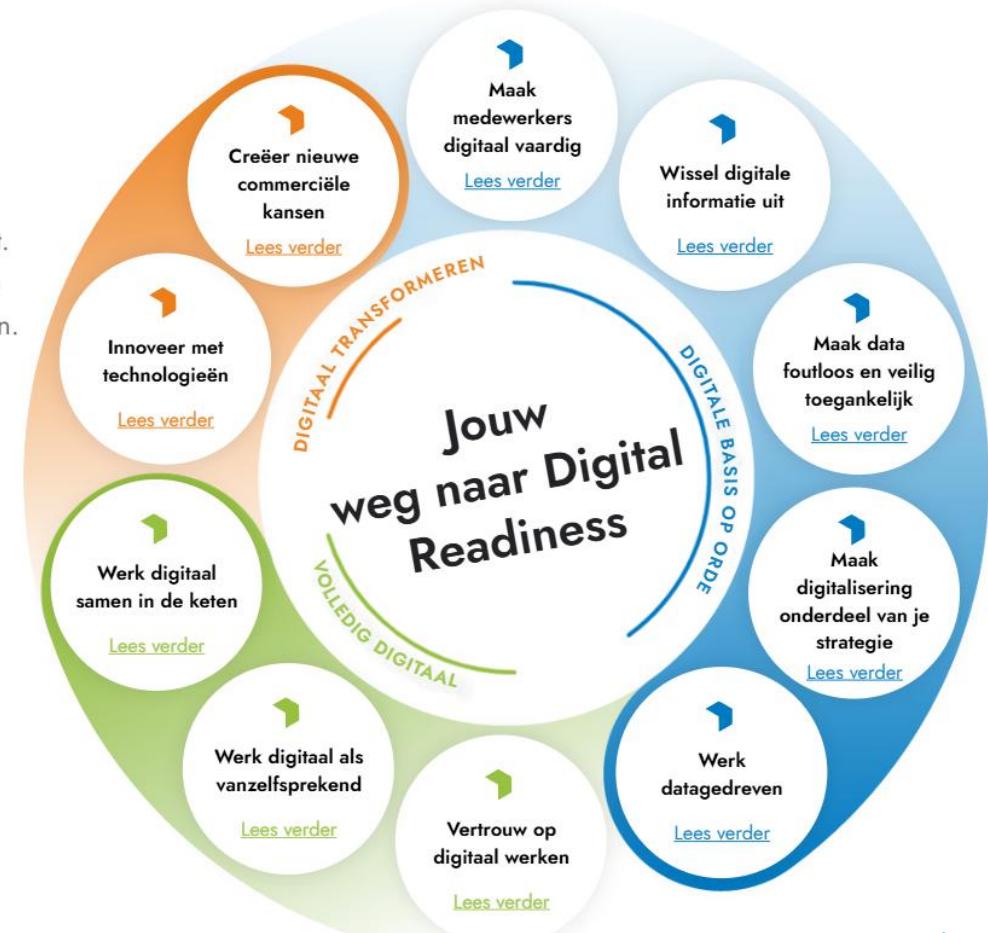
Bron kaart: Katapult (n.d.)

Stap voor stap digitaliseren

Als bedrijf ben je digital ready als je volledig digitaal samenwerkst. Daar is een goede basis voor nodig. De weg om vanuit die basis te digitaliseren delen we op in fases, bestaande uit 10 onderdelen. Stap voor stap helpen wij je op weg naar volledige digitale samenwerking of zelfs naar een digitale transformatie.

- ▶ **Digitale basis op orde**
- ▶ **Volledig digitaal samenwerken**
- ▶ **Digitaal transformeren**

logistiek digitaal

HOME CURSUSSEN DIGITAL READINESS MODEL OVER ONS INLOGGEN AANMELDEN

In 10 stappen Digital Ready

Start stapsgewijs met digitaliseren. Hoe je dat doet? Op deze pagina vertellen we je welke stappen je kunt zetten om jouw bedrijf steeds meer digital ready te maken.

Bekijk de stappen in video's →

Maak medewerkers digitaal vaardig
Wissel digitale informatie uit
Maak data foutloos en veilig toegankelijk
Maak digitalisering onderdeel van je strategie
Werk datagedreven

Vertrouw op digitaal werken
Werk digitaal als vanzelfsprekend
Werk digitaal samen in de keten
Innoveer met technologieën
Creëer nieuwe commerciële kansen

Online cursussen & masterclass verandermanagement

logistiek digitaal

HOME CURSUSSEN DIGITAL READINESS MODEL OVER ONS INLOGGEN AANMELDEN

Nieuwste cursussen

De logistieke sector blijft altijd in beweging, jij ook? We voegen regelmatig nieuwe cursussen toe om je scherp te houden.

Breng je ICT-landschap in kaart

Ontdek hoe je efficiëntie kunt verhogen door je ICT-landschap helder in kaart te brengen.

Tessa Leijssenaar

De week voor livegang organiseren

Ontvang handige tips en een checklist voor een soepele overgang naar jullie nieuwe softwaresysteem.

Anneloes van Klaveren

Slimmer digitaal datadelen met het BDI-afsprakenstelsel

Ontdek de toekomst van volledig digitaal en geautomatiseerd zakendoen in de logistiek.

Ruud Arts

<https://www.logistiekdigitaal.nl/cursussen>

Vragen? +31 (0) 15 251 65 65 leanandgreen@connekt.nl

Nieuws Events Contact Meer Zoeken Login

**DE WEG NAAR
ZERO EMISSIE
START HIER**

Een vraag stellen Deelnemer worden

WAT IS LEAN & GREEN

Erkenningsprogramma voor CO2-reductie in transport en logistiek

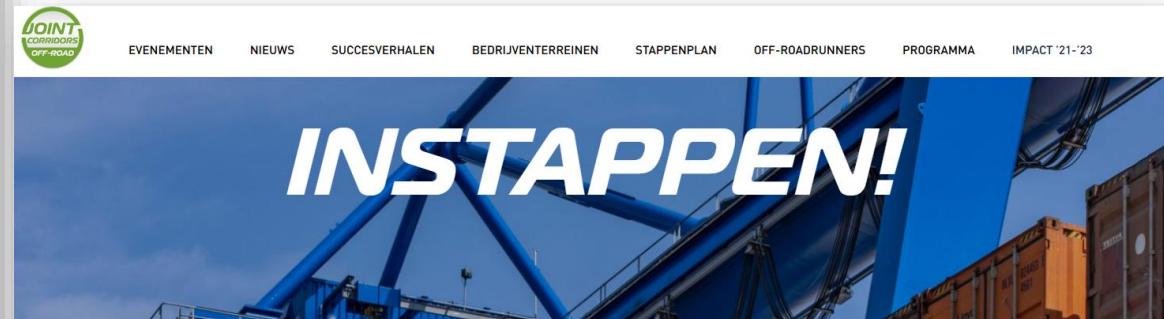
Wil je ook aan de slag met CO2-meten? Logisch, want het rapporteren en reduceren van CO2-emissies wordt steeds vaker de standaard.

Lean & Green geeft deelnemende bedrijven geverifieerde erkenning (Stars) voor de behaalde CO2-reductie op de logistieke activiteiten.

Deelnemers volgen het 5 Star Framework door het opstellen van een CO2-reductieplan en het jaarlijks meten en monitoren van de CO2-uitstoot.

Erkenningsprogramma & corridor ontwikkeling

JOINT CORRIDORS OFF-ROAD EVENEMENTEN NIEWS SUCCESVERHALEN BEDRIJVENTERREINEN STAPPENPLAN OFF-ROADRUNNERS PROGRAMMA IMPACT '21-'23

INSTAPPEN!

50 Joint Corridors 3.4M TEU transport Capaciteit 940k Ton CO2 Bespaard 1.5M Vrachtwagen Ritten Bespaard 430M Wegkilometers Bespaard 500 Aankomsten/ vertrekken pw

Meer impact

Joint Corridors Off-Road

Het Joint Corridors Off-Road programma wordt ondersteund door de Topsector Logistiek. Het programma helpt vervoerders en vervoerders om meer gebruik te maken van binnenvaart, rail en short sea. Gezamenlijk met de bedrijven maken wij multimodale transportcorridors naast de weg mogelijk in elke regio van Nederland.

Richtlijnen & tools

OVER ONS
NIEUWS
TOOLS
CONTACT

NL | EN

CARBON FOOTPRINTING

METHODIEK ISO 14083 TRANSPORT PERFORMANCE DATABASE RICHTLIJNEN

TOEPASSINGSRICHTLIJNEN

CARBON FOOTPRINTING IMPLEMENTEREN

Transportbedrijven of logistieke bedrijven die Carbon Footprinting willen toepassen binnen hun organisatie kunnen op basis van de onderstaande documenten eenvoudig zelf aan de slag. Alle transportmodaliteiten komen hier aan bod. Zo kunnen zij eenvoudig rapporteren over hun CO₂-footprint en aantoonbaar hun uitstoot reduceren: volledig volgens de Europese wet- en regelgeving en ISO 14083. Ook softwarebedrijven vinden hier de informatie waarmee zij CO₂-boekhouddata conform de wetgeving kunnen ontwikkelen.

O
A

TOEPASSINGSRICHTLIJNEN

0. Meten, berekenen, toewijzen en verminderen

METEN, BEREKENEN, TOEWIJZEN EN VERMINDEREN

1. Toewijzen

TOEWIJZEN

2. Lading

LADING

3. Herkomst en bestemming

HERKOMST EN BESTEMMING

4. Brandstof

BRANDSTOF

5. Binnenvaart containers

BINNEVAART CONTAINERS

6. Binnenvaart bulk

BINNEVAART BULK

7. Spoor

SPOOR

8. Luchtvaart

LUCHTVAART

9. Maritiem

MARITIEM

10. Overslag

OVERSLAG

11. Opslag

OPSLAG

12. Pakket en post

PAKKET EN POST

13. Algemeen transport via de weg

ALGEMEEN TRANSPORT VIA DE WEG

14. Bederfelijk en geconditioneerd

BEDERFELJK EN GECONDITIONEERD

15. Uitbesteed transport

UITBESTEED TRANSPORT

16. Herpositionering en lege kilometers

HERPOSITIONERING EN LEGE KILOMETERS

17. (Inter-)ationale vervoerketens

(INTER-)ATIONALE VEROVORKETENS

<https://carbonfootprinting.org/>

AI expeditie in de logistiek

- Community of Practice
 - 5-10 bedrijven, deelname in duo's
 - Werken aan een concreet AI idee
 - Samen bouwen aan een toolbox
- Bewustwordingscursus NLAIC
- 4 Workshops + terugkomdag
- Leeromgeving met 14 tools gerealiseerd
- Ondersteuning door experts en studenten
- 4 expedities met 32 bedrijven

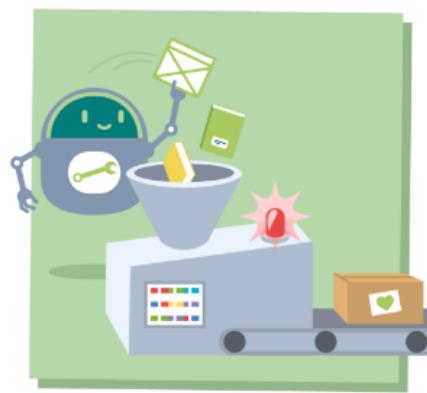
Workshopreeks

De AI expeditie bestaat uit 4 workshops en een terugkomdag. Je krijgt toegang tot de online leeromgeving met praktische tools om je AI project te kick-starten.

Design Canvas

Tijdens de Design Canvas workshop werk je een eigen idee voor een AI toepassing uit als vertrekpunt voor de expeditie.

Design Sprint

Vervolgens ga je tijdens de Design Sprint user stories uitwerken in een UI/UX mock-up en/of prototype om te testen.

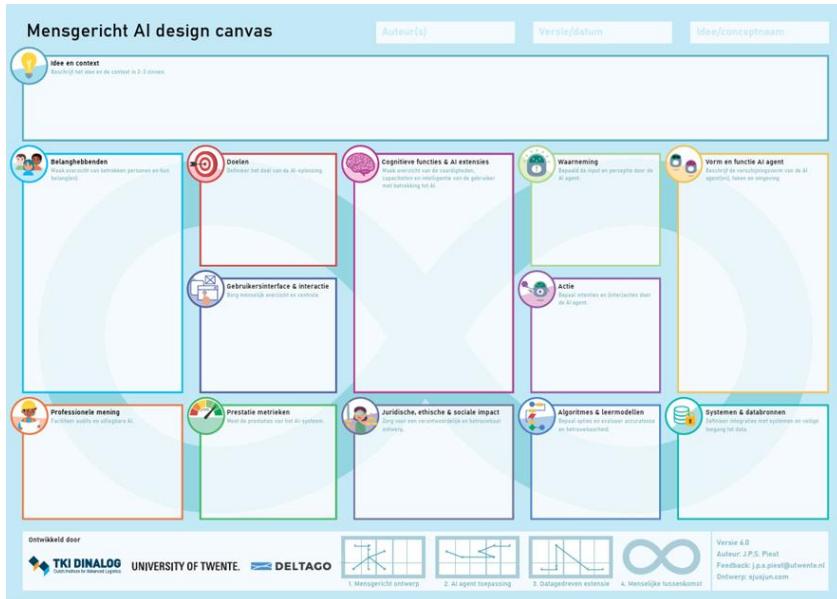
Intervisie

Tijdens de intervisie sessie presenteert je de voortgang en uitdagingen om gericht te werken aan de realisatie.

Project Planning

Daarna werk je de business case uit in een projectplan(ning) en implementatie aanpak voor je AI-toepassing binnen je organisatie.

Intelligence Amplification Designer ▾

Intelligence Amplification Designer

Door Sebastian Piest

Co-designer for the Intelligence Amplification Design Canvas (IADC)

How does the IA design canvas work?

Co-design using an idea or problem to solve using IA

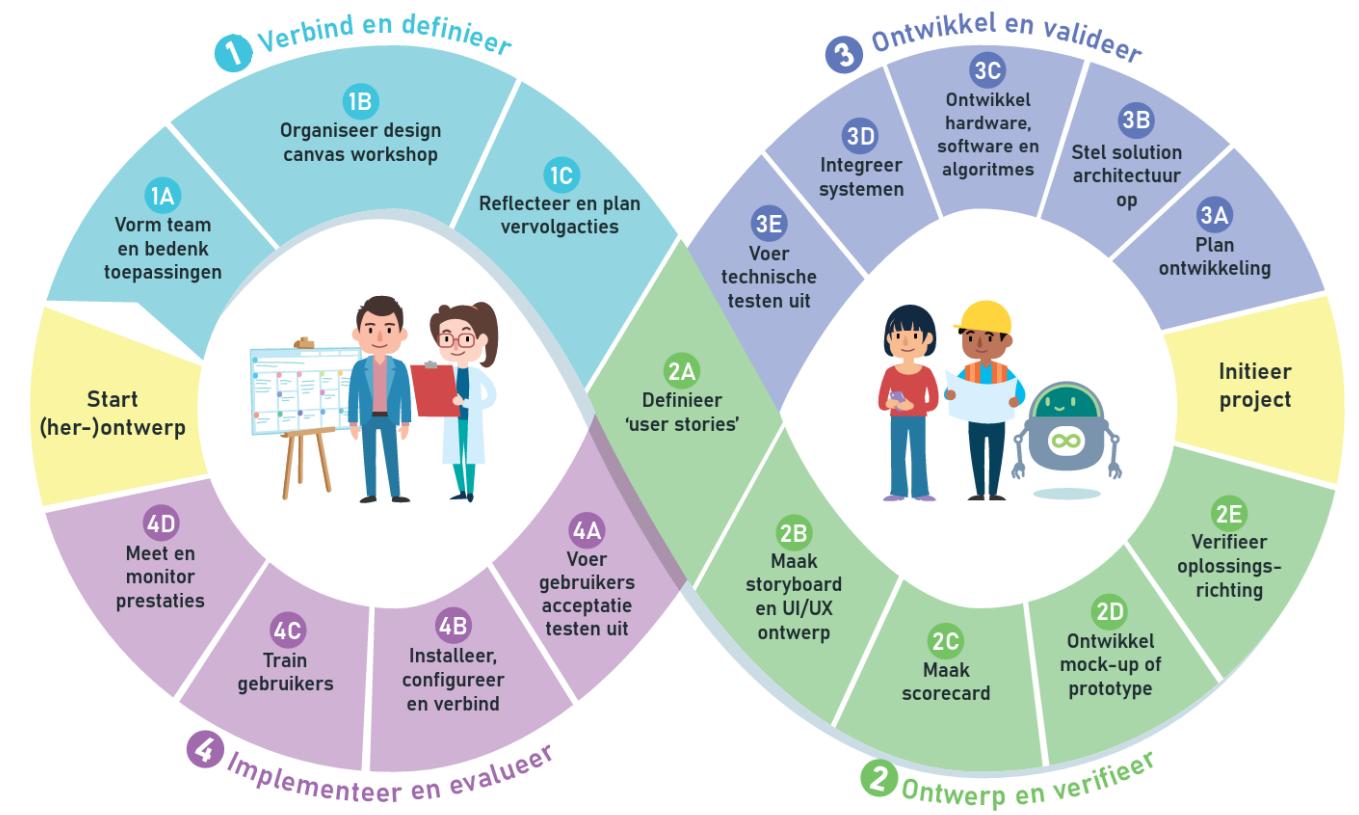
Analyze and improve an existing IA design canvas

Write a project plan using CRISP-MLQ based on an...

Stel een vraag

ChatGPT kan fouten maken. OpenAI gebruikt geen werkruimtegegevens van Perimetros om modellen te trainen.

Ontwerpproces & tools

Samen mensgericht werken aan transities voor logistiek van de toekomst

Bron afbeelding: Evofenedex (n.d.)

Referenties

- Aheleroff, S., Huang, H., Xu, X., & Zhong, R. Y. (2022). Toward sustainability and resilience with Industry 4.0 and Industry 5.0. *Frontiers in Manufacturing Technology*, 2, 951643.
<https://doi.org/10.3389/fmtec.2022.951643>
- AI Expeditie (n.d.). <https://ai-expeditie.nl/>
- Evofenedex (n.d.). Mens en Werk. <https://www.evofenedex.nl/mens-en-werk>
- Huang, S., Wang, B., Li, X., Zheng, P., Mourtzis, D., & Wang, L. (2022). Industry 5.0 and Society 5.0—Comparison, complementation and co-evolution. *Journal of manufacturing systems*, 64, 424-428.
<https://doi.org/10.1016/j.jmsy.2022.07.010>
- Katapult (n.d.). Netwerkkaart. <https://netwerk.wijzijnkatapult.nl/map/netwerk/>
- Lean & Green (n.d.). <https://lean-green.nl/>
- Lean & Green Off-road (n.d.). <https://go-off-road.nl/>
- Logistiek Digitaal (n.d.). <https://www.logistiekdigitaal.nl/>
- Topsector Logistiek & TKI DIALOG (2024). Nationale Kennisagenda Logistiek 2024-2027.
<https://www.dinalog.nl/publicaties/nationale-kennisagenda-logistiek-2024-2027/>

Understanding Learning Communities

Whether, when, and why they are effective

Roy B.L. Sijbom – Vrije Universiteit Amsterdam
Innovatieconferentie

De setting...

Technologische innovatie

Kunstmatige intelligentie

Globalisering

Roept veel vragen op...

Hoe zorg ik ervoor dat mijn organisatie effectief en innovatief blijft?

Hoe ga ik om met technologische veranderingen in de logistiek?

Hoe trek ik talent aan?
Hoe behoud ik talent?

Hoe zorg ik ervoor dat mijn medewerkers en ik de juiste technologische vaardigheden verkrijgen?

Learning communities

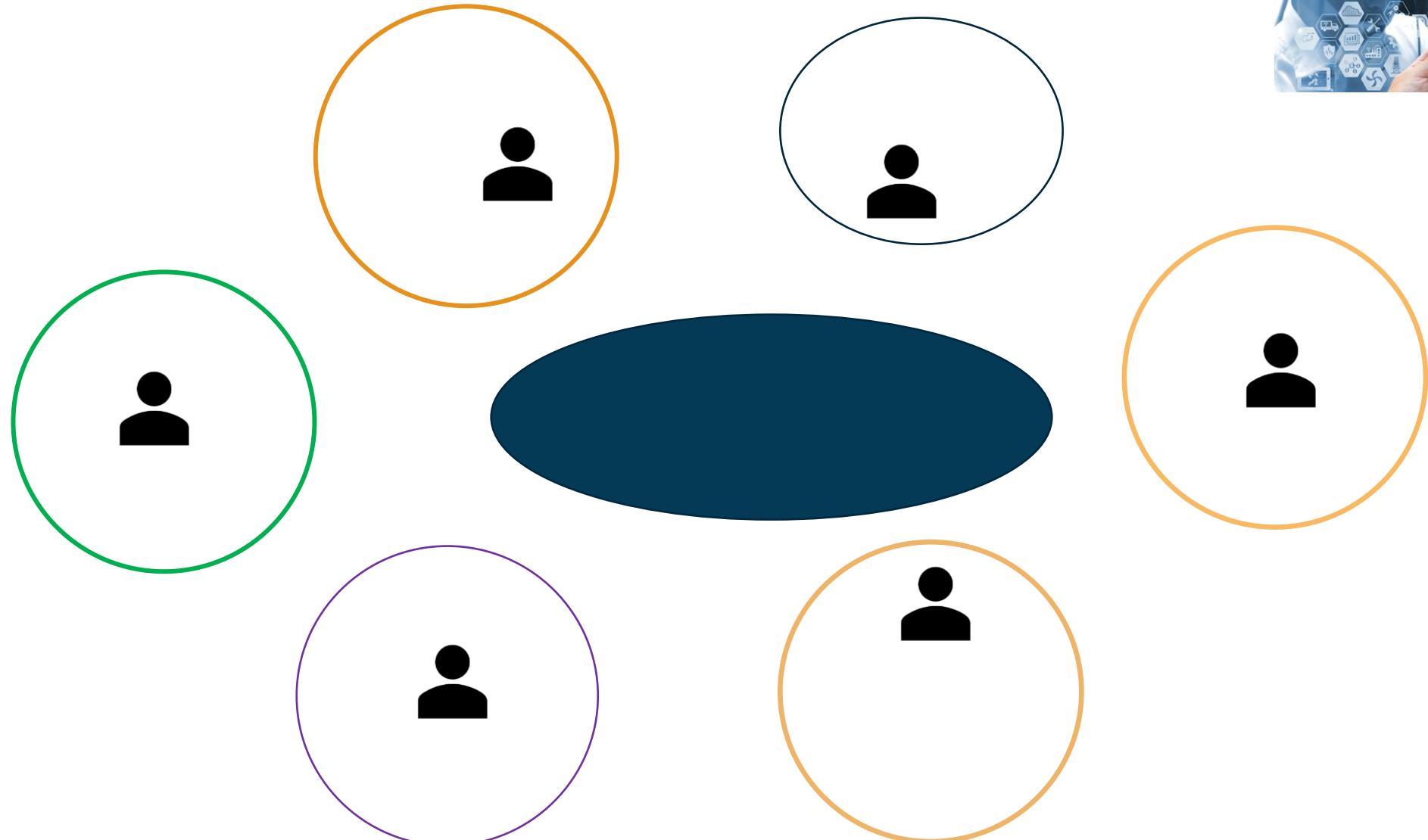
- "Een groep samenwerkende mensen van verschillende organisaties, zowel publieke als private, die regelmatig samenwerken om een gemeenschappelijk doel te bereiken dat leren, werken en innoveren integreert."

Belangrijkste voordelen:

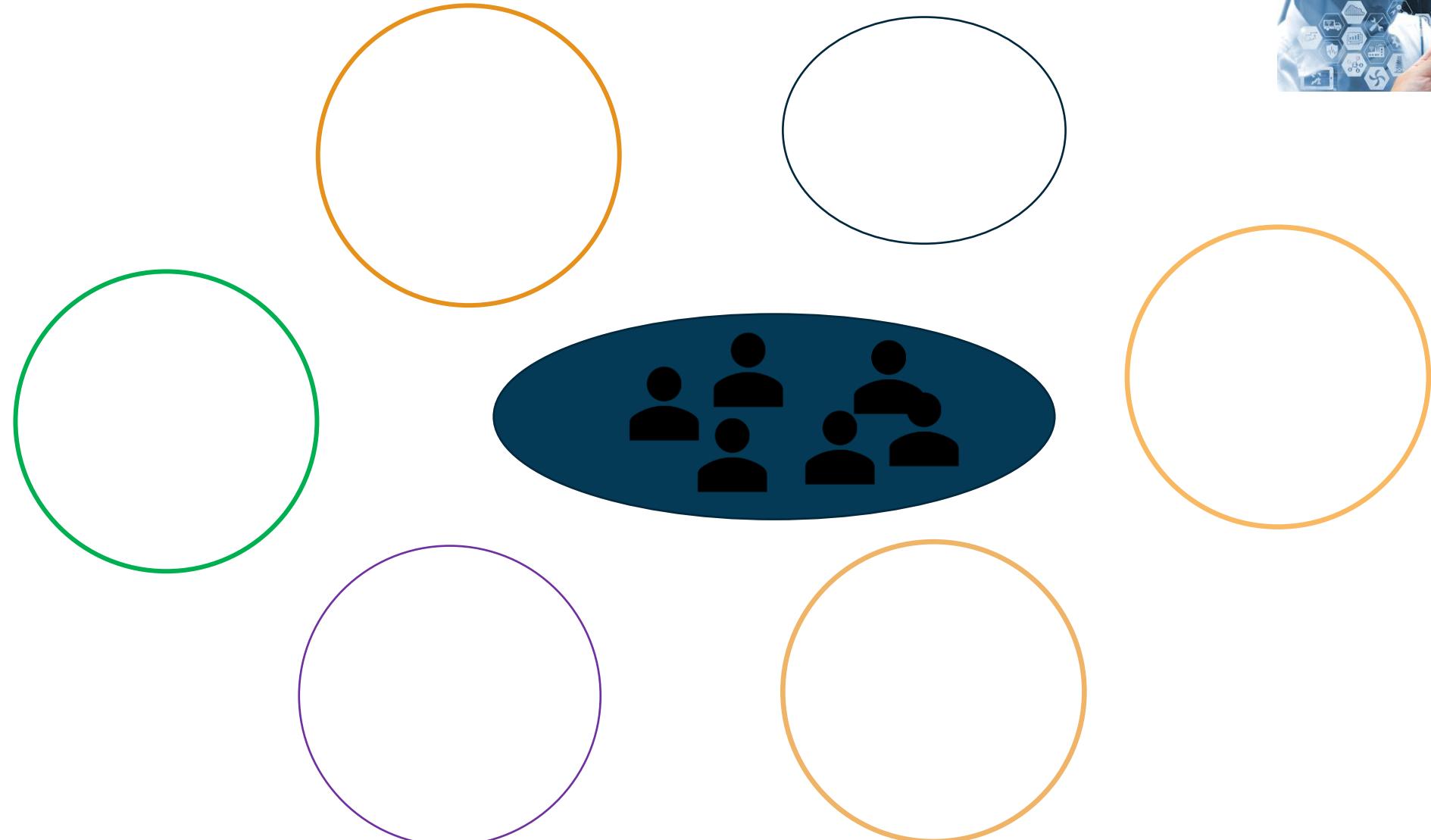
- Professionele ontwikkeling
- Innovatie binnen en tussen organisaties
- Inzetbaarheid en een sterker netwerk

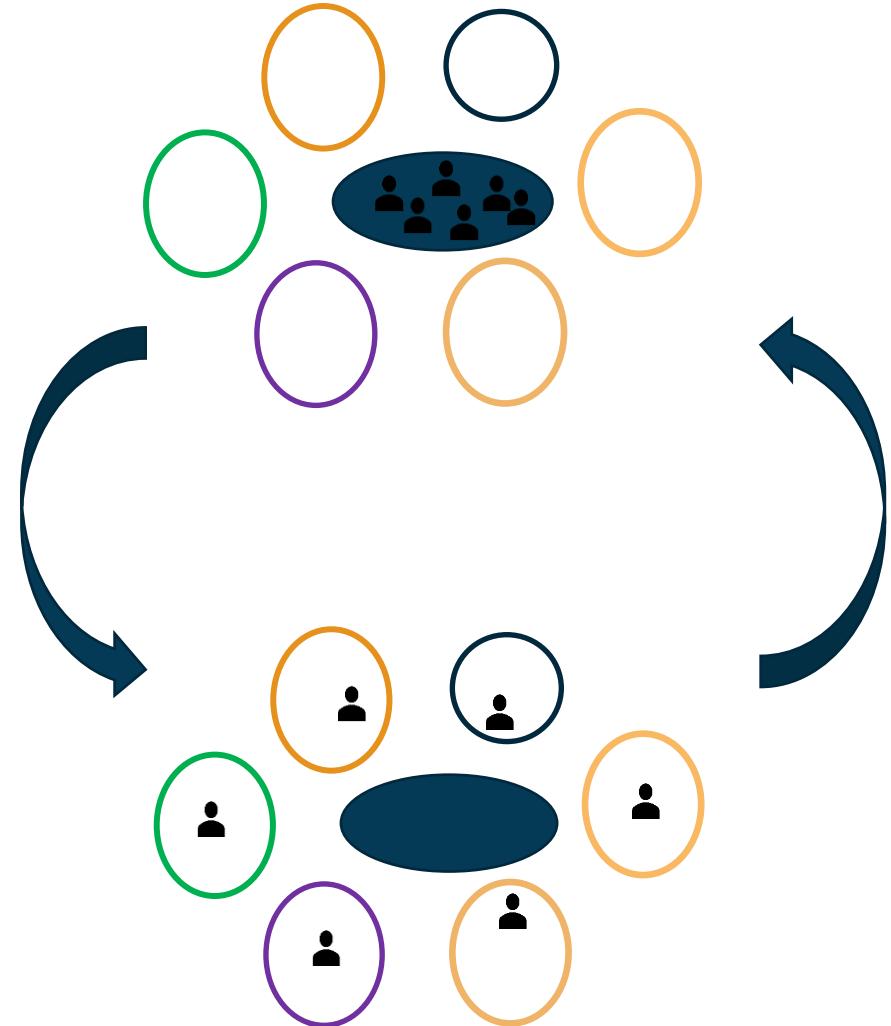
Learning communities

Learning communities

Onze focus...

- Wat zijn de **werkzame ingrediënten** van Learning Communities?
- Hoe realiseer je een **leerklimaat** in Learning Communities?
- Hoe kunnen **leidinggevende** en coworkers kennisdeling stimuleren?
- Wat zijn opbrengsten voor de organisatie?

4,5 jaar onderweg...

2020

2021

2022

2023

2024

2025

Leer-werkgemeenschappen INZICHTEN & CIJFERS

Wie zijn wij

Vanuit de Universiteit van Amsterdam doen wij in samenwerking met de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) en Hogeschool Rotterdam (HR) onderzoek naar leer-werkgemeenschappen.

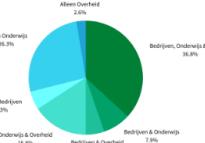
Een leer-werkgemeenschap betreft een groep mensen uit verschillende organisaties die bij elkaar komen om van én met elkaar te leren.

Ons onderzoek

Wij onderzoeken hoe leer-werkgemeenschappen zo effectief mogelijk ingezet kunnen worden voor het bevorderen van een 'leven lang ontwikkelen'. In deze twee-pager leest u meer over de inzichten, dilemma's en ervaringen van professionals met leer-werkgemeenschappen, die wij middels een korte vragenlijst hebben verzameld.

Diverse samenstelling partijen leer-werkgemeenschappen

104

RESPONDENTEN

57

VAN HUIZIGE DEELNEMERS ZOU IN DE TOEKOMST NOG EENS DEELNEMEN AAN EEN LEER-

96,6%

WERKGEMEENSHAP

GEDRAG & ORGANISATIE 35.3 (2022) 289-315
[HTTPS://DOI.ORG/10.5117/GO2022.3.003.EMAN](https://doi.org/10.5117/GO2022.3.003.EMAN)

Learning communities: Een begripsbepaling en verkenning van leerprocessen en kennisbenutting

Ellis S. Emanuel
Universiteit van Amsterdam
e.s.emmanuel@uva.nl

Roy B. L. Sijbom
Universiteit van Amsterdam
r.b.l.sijbom@uva.nl

Jessie Koen
TNO & Universiteit van Amsterdam
j.koen@uva.nl

Matthijs Baas
Universiteit van Amsterdam
m.baas@uva.nl

Samenvatting
Learning communities worden steeds populairder om de ontwikkeling van kennis en vaardigheden op het werk te bevorderen. Learning communities zijn leer-werkgemeenschappen waarin werknemers en experts van verschillende organisaties samenkomen om van én met elkaar te leren en te innoveren. Ondanks positieve geluiden vanuit de praktijk is het wetenschappelijk onderzoek naar learning communities schaars en ontbreken studies die de onderliggende mechanismen met betrekking tot leren en kennisbenutting in learning communities verkennen. Dat is een gemis, omdat kennis over de fundamentele werking van learning communities nuttige inzichten kan opleveren over hoe leren in learning communities geoptimaliseerd kan worden. In dit artikel stellen wij dat onderzoek naar de werkende mechanismen van zowel het leren in learning communities als de benutting van kennis in organisaties, rekening moet houden met de unieke kenmerken van learning communities, zoals het inter-organisatiele karakter. Daarnaast bespreken we richtingen

Waar hebben we het over?

EMANUEL, E. S., SIJBOM, R. B. L., KOEN, J., & BAAS, M. (2022).
LEARNING COMMUNITIES: EEN BEGRIPSBEPALING EN
VERKENNING VAN LEERPROCESSEN EN KENNISBENUTTING.
GEDRAG & ORGANISATIE, 35(3), 289–315.

GEDRAG & ORGANISATIE 35.3 (2022) 289-315
[HTTPS://DOI.ORG/10.5117/GO2022.3.003.EMAN](https://doi.org/10.5117/GO2022.3.003.EMAN)

Learning communities: Een begripsbepaling en verkenning van leerprocessen en kennisbenutting

Ellis S. Emanuel
Universiteit van Amsterdam
e.s.emmanuel@uva.nl

Roy B. L. Sijbom
Universiteit van Amsterdam
r.b.l.sijbom@uva.nl

Jessie Koen
TNO & Universiteit van Amsterdam
j.koen@uva.nl

Matthijs Baas
Universiteit van Amsterdam
m.baas@uva.nl

Samenvatting

Learning communities worden steeds populairder om de ontwikkeling van kennis en vaardigheden op het werk te bevorderen. Learning communities zijn leer-werkgemeenschappen waarin werknemers en experts van verschillende organisaties samenkomen om van één met elkaar te leren en te innoveren. Ondanks positieve geluiden vanuit de praktijk is het wetenschappelijk onderzoek naar learning communities schaars en ontbreken studies die de onderliggende mechanismen met betrekking tot leren en kennisbenutting in learning communities verkennen. Dat is een gemis, omdat kennis over de fundamentele werking van learning communities nuttige inzichten kan opleveren over hoe leren in learning communities geoptimaliseerd kan worden. In dit artikel stellen wij dat onderzoek naar de werkende mechanismen van zowel het leren in learning communities als de benutting van kennis in organisaties, rekening moet houden met de unieke kenmerken van learning communities, zoals het inter-organisationele karakter. Daarnaast bespreken we richtingen

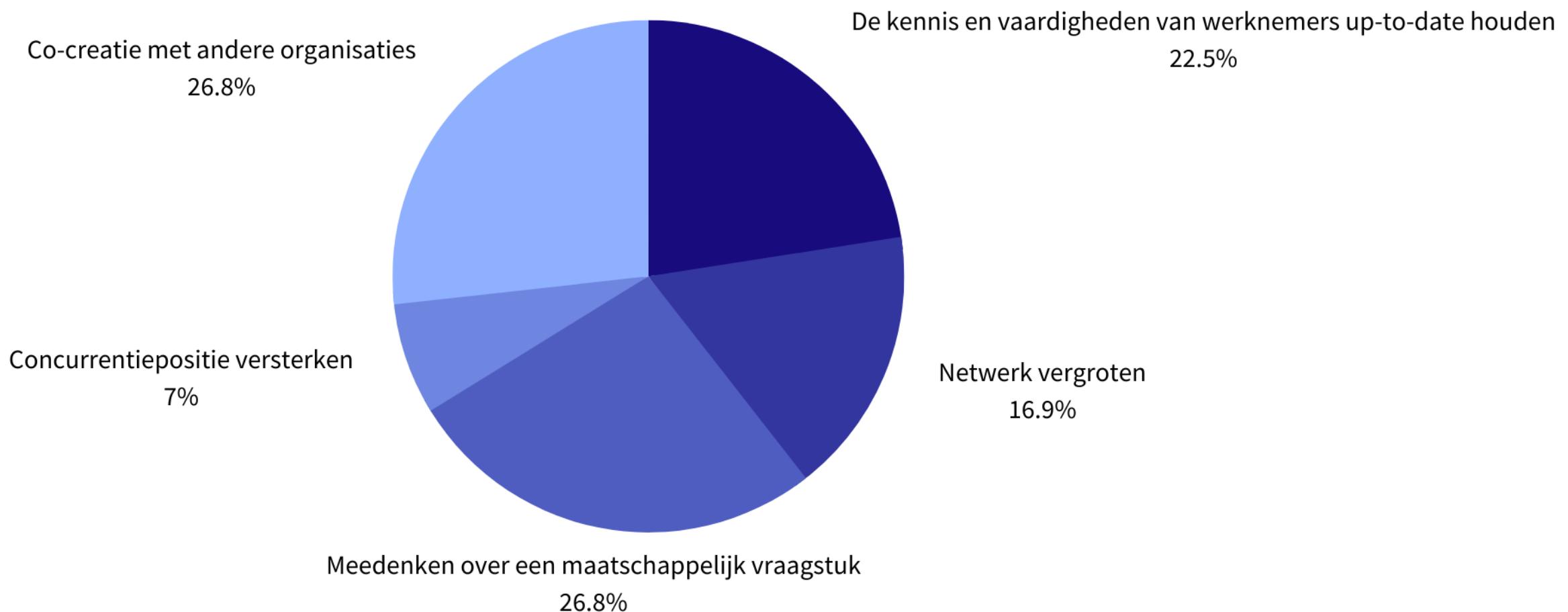
KENMERK

1. Deelnemers komen uit verschillende organisaties
2. Leren vindt buiten de eigen organisatie plaats
3. Delen van kennis komt op 1 werknemer aan
4. Leren vindt over een langere periode plaats

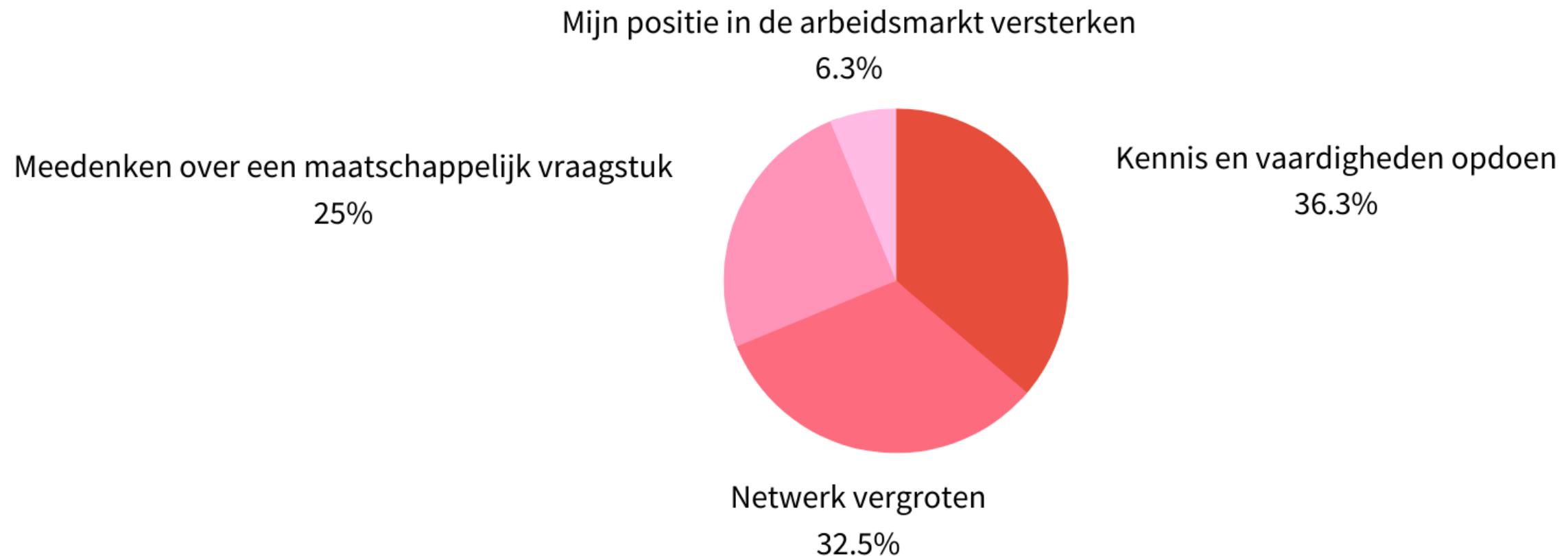
UITDAGING

- Totstandkoming positief leerklimaat
- Opdoen ≠ benutten
- (Te) grote verantwoordelijkheid
- Continue kennisbenutting

Waarom nemen organisaties deel?

Waarom nemen werknemers deel?

Leer-werkgemeenschappen

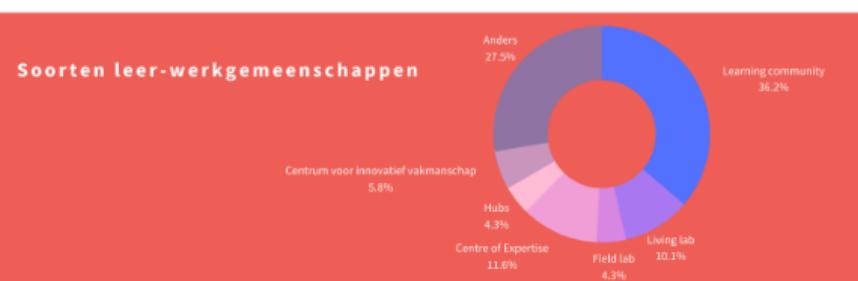
INZICHTEN & CIJFERS

Wie zijn wij

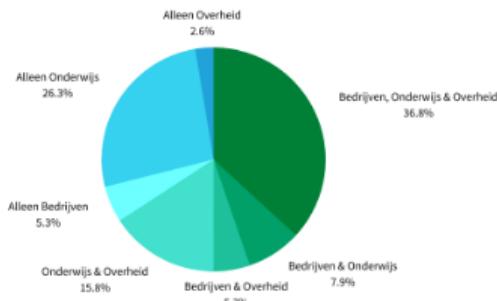
Vanuit de Universiteit van Amsterdam doen wij in samenwerking met de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en Hogeschool Rotterdam (HR) onderzoek naar leer-werkgemeenschappen. **Een leer-werkgemeenschap** betreft een groep mensen uit verschillende organisaties die bij elkaar komen om van én met elkaar te leren.

Ons onderzoek

Wij onderzoeken hoe leer-werkgemeenschappen zo effectief mogelijk ingezet kunnen worden voor het bevorderen van een 'leven lang ontwikkelen'. In deze two-pager leest u meer over de inzichten, drijfveren en ervaringen van professionals met leer-werkgemeenschappen, die wij middels een korte vragenlijst hebben verzameld.

Diverse samenstelling partijen leer-werkgemeenschappen

104

RESPONDENTEN

57

RESPONDENTEN NEMEN OF
NAMEN DEEL AAN EEN LEER-
WERKGEMEENSCHAP

96,6%

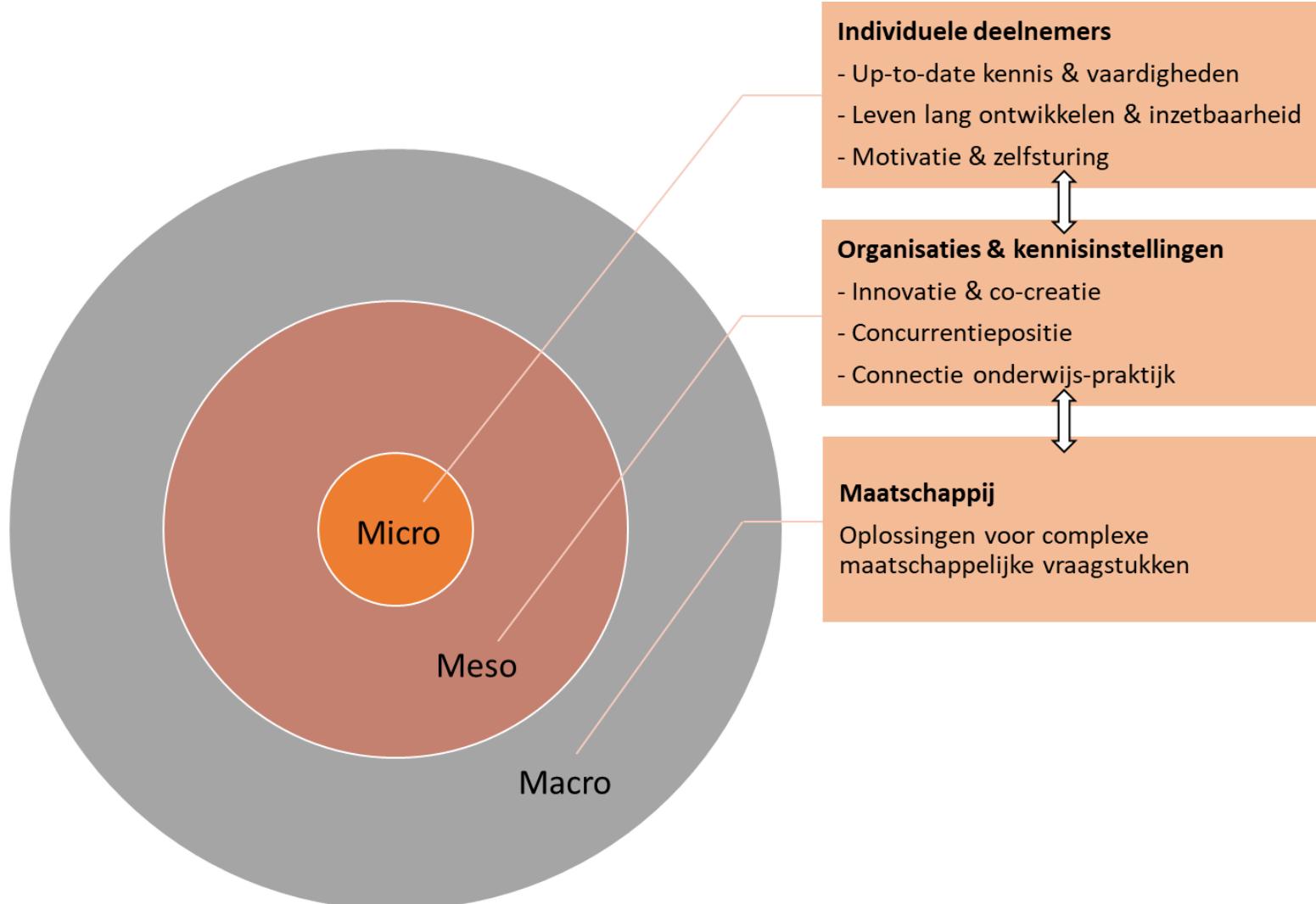
VAN HUIDIGE DEELNEMERS ZOU
IN DE TOEKOMST NOG EENS
DEELNEMEN AAN EEN LEER-
WERKGEMEENSCHAP

**ONTWIKKELING
TELT! FESTIVAL**

Opbrengsten

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM / TNO

Leren in Learning Communities

**Wat kan ik als leidinggevende
doen om ervoor te zorgen dat
nieuwe kennis en vaardigheden
optimaal benut en verspreid
worden in mijn organisatie?**

EMANUEL, E. S., SIJBOM, R. B. L., KOEN, J., & BAAS, M. (2022).
LEARNING COMMUNITIES: EEN BEGRIPSBEPALING EN
VERKENNING VAN LEERPROCESSEN EN KENNISBENUTTING.
GEDRAG & ORGANISATIE, 35(3), 289–315.

Uitgesproken verwachtingen op dagelijkse basis mbt kennisdeling:

- Dagelijkse verwachtingen van **leidinggevenden** leiden tot meer dagelijkse kennisdeling
- Dagelijkse verwachtingen van **collega's** leiden tot meer dagelijkse kennisdeling
- Opvallend: verwachtingen van collega's zijn belangrijker!!

Sijbom, R. B. L., Emanuel, E. S., Koen, J., Baas, M., & De Schutter, L. (2025). Daily knowledge sharing at work: the role of daily knowledge sharing expectations, learning goal orientation and task interdependence. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 34(2), 298–314. <https://doi.org/10.1080/1359432X.2025.2458343>

Nog gaande...

- Talent Innovatie Pool (TIP) / DAC netwerk
 - Logistieke sector (MKBs)
 - 5 maanden
- Inhoud afgestemd op behoeften deelnemers
 - Combi van studenten en young professionals

HAN_UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

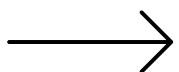
7 LCs

5 metingen
per LC

+/- 10 deelnemers
per LC

350 datapunten

Nieuw...

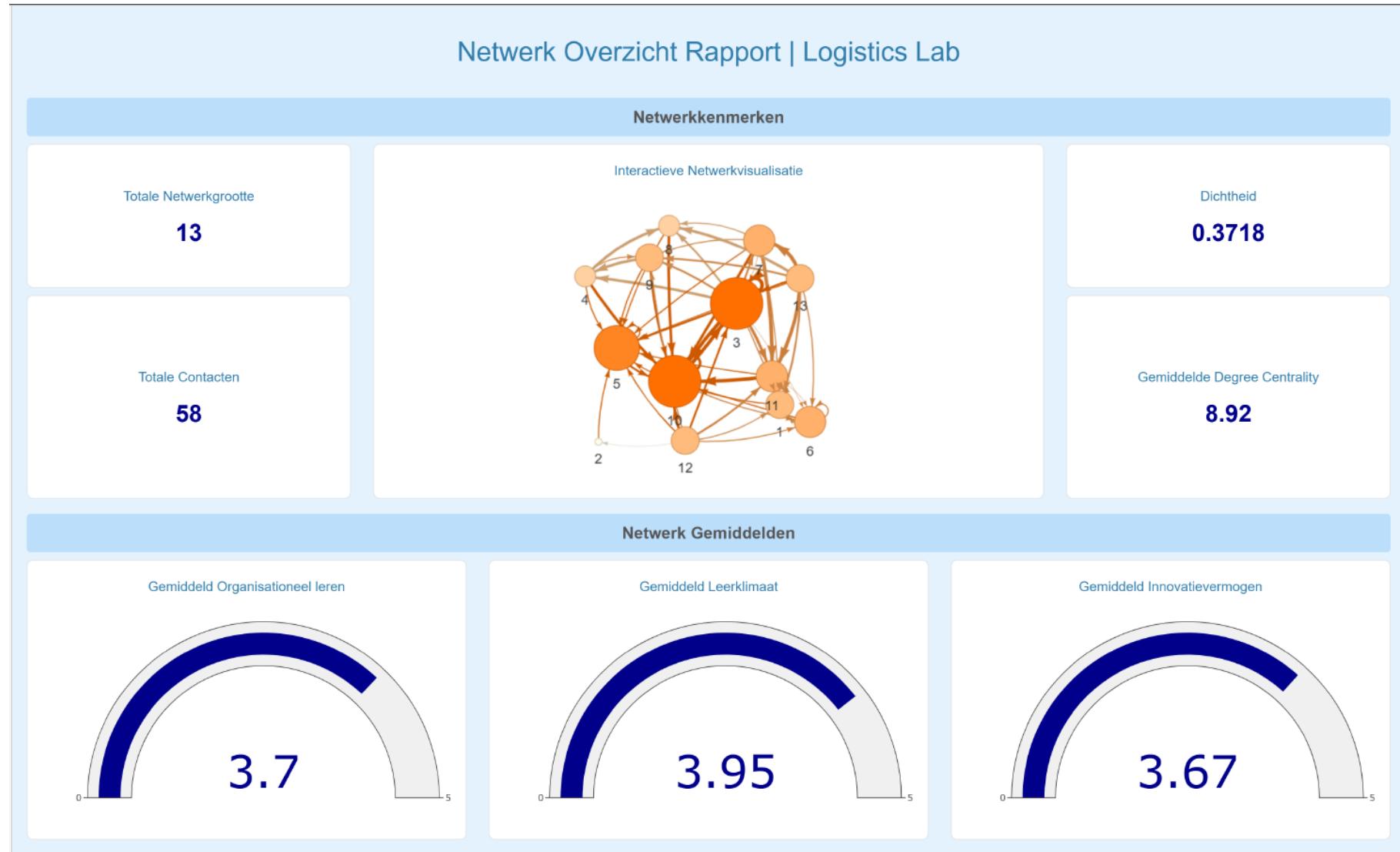
Samenwerking tussen organisaties
binnen (regionale) netwerken essentieel

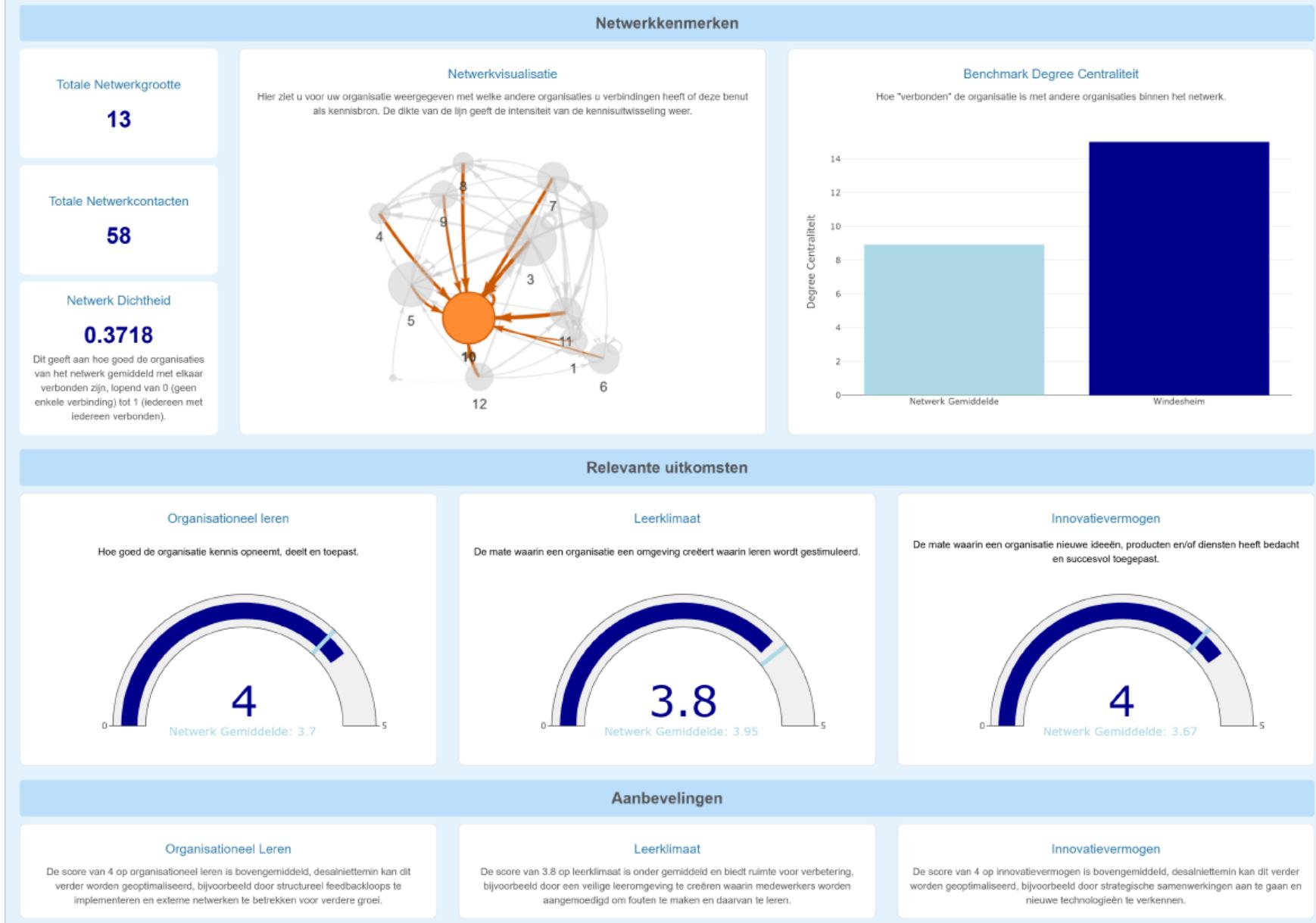
Onderzoek: kennisuitwisseling regionale netwerken

Netwerken in kaart brengen

Feedback rapport Logistics Lab | Windesheim

Geïnteresseerd?

- Ook deelnemen met uw LC, hub of regionale netwerk?
- Scan de QR-code en vul uw gegevens in.
- Kosteloos ontvangt u na deelname de feedbackrapportages

Uitdaging/vraag

Impact

- Hoe kunnen we u het beste bereiken met onze bevindingen?

Onderzoek

- Kennisverspreiding binnen organisaties in kaart brengen
- Hoe kunnen we bereidheid voor deelname aan dergelijk onderzoek vergroten?

Dank voor uw aandacht!

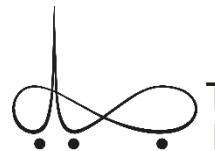
“Human after all” – de menselijke factor in competenties voor duurzaamheid en veerkracht

Inzichten uit het CoLoSus project (2020-2025)

Innovatieconferentie

TKI DIALOG
Dutch Institute for Advanced Logistics

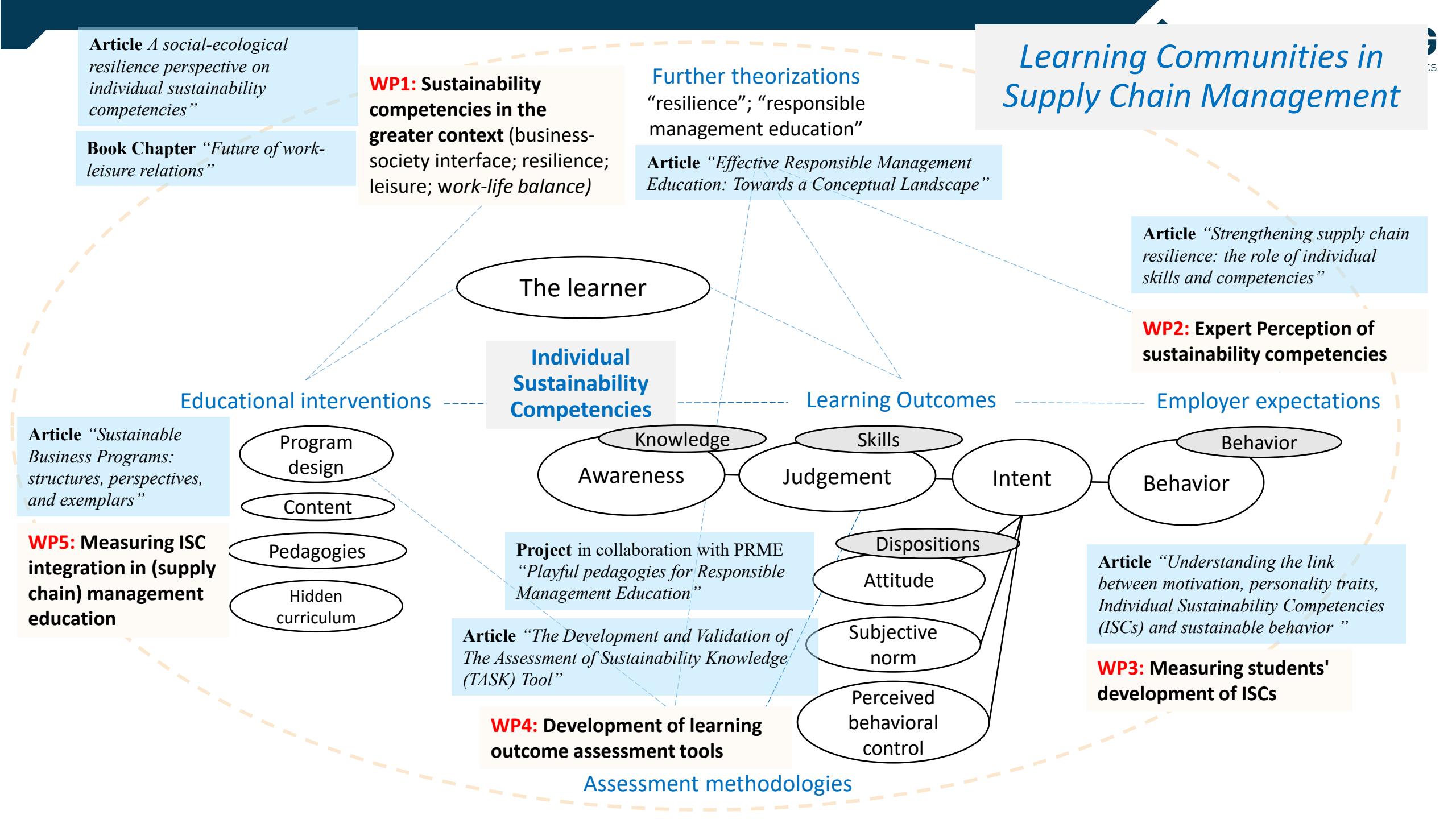

Topsector
Logistiek

Project CoLoSus (2020-2025)

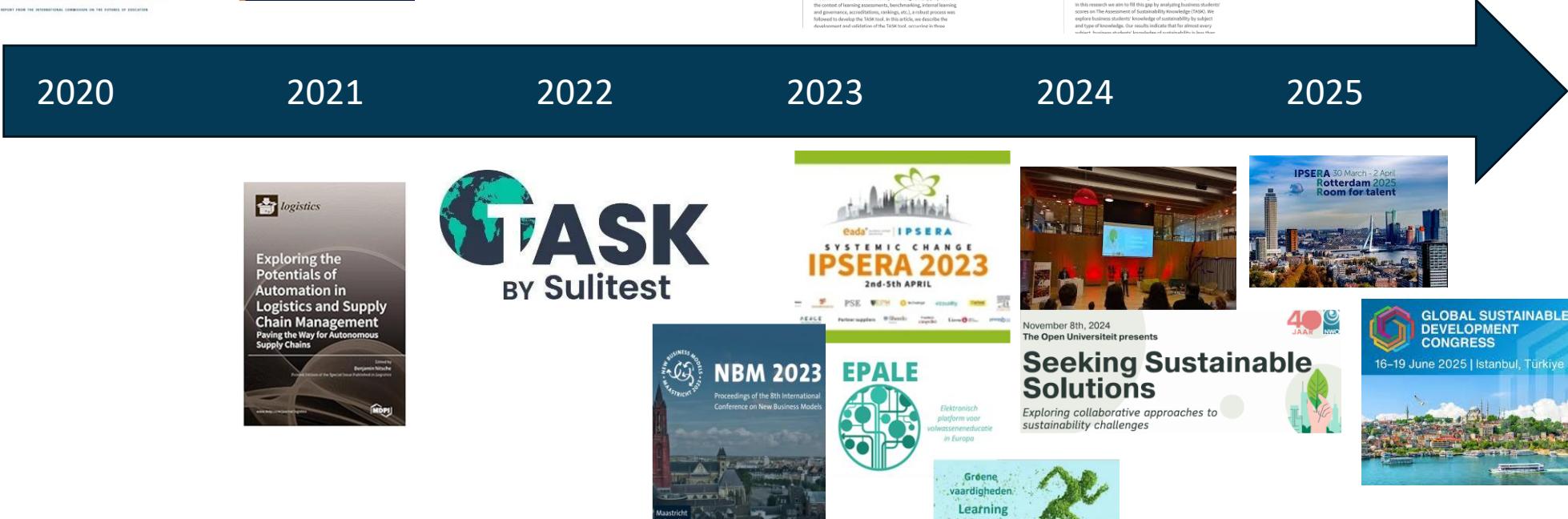
- Competences in Logistics and Sustainability. Individual Competences related to Sustainability, Empowerment and Resilience in Logistics
- NWO Future of Work programma – project 05519201
- <https://www.nwo.nl/projecten/05519201>
- “Specifieke individuele duurzaamheidscompetenties zijn nodig om te kunnen omgaan met de complexiteit en onzekerheid van duurzaamheidskwesties. Deze generieke competenties moeten echter ook vertaald worden naar professionele en disciplinaire competenties. Daarom focust dit project op de integratie en operationalisatie van competenties gerelateerd aan duurzaamheid, empowerment en veerkracht in de context van learning communities in de logistieke en supply chain sector.”

Learning Communities in Supply Chain Management

Project output

2020 2021 2022 2023 2024 2025

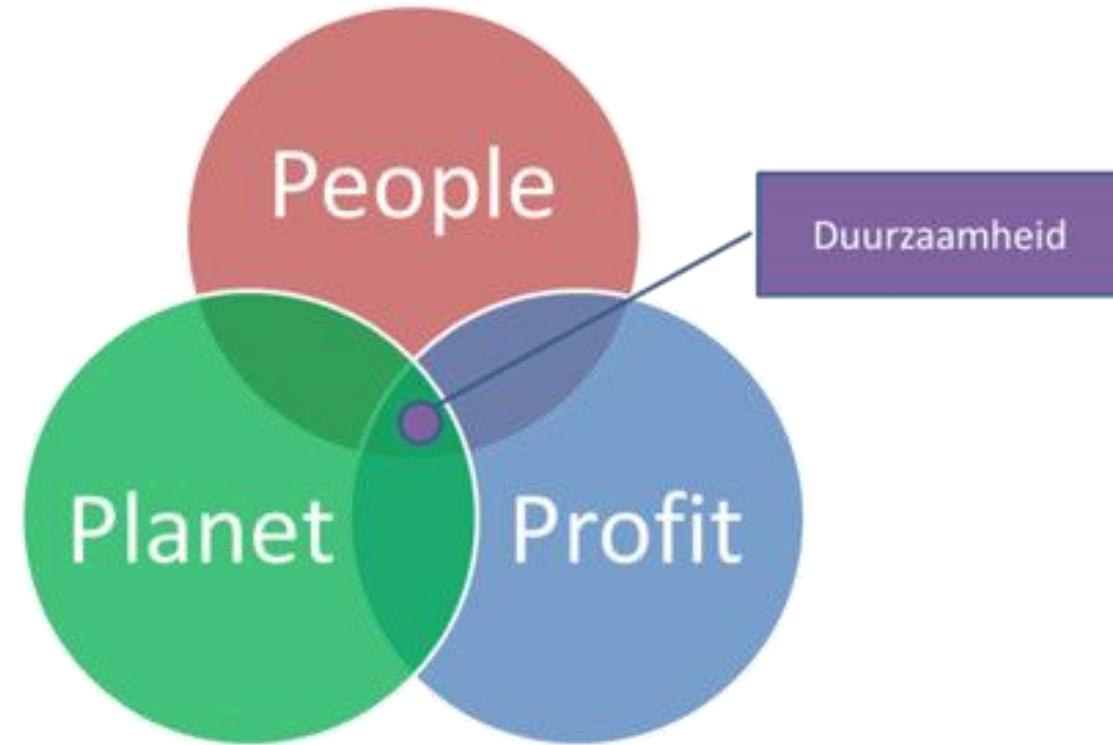

Voorbeeld 1: TASK

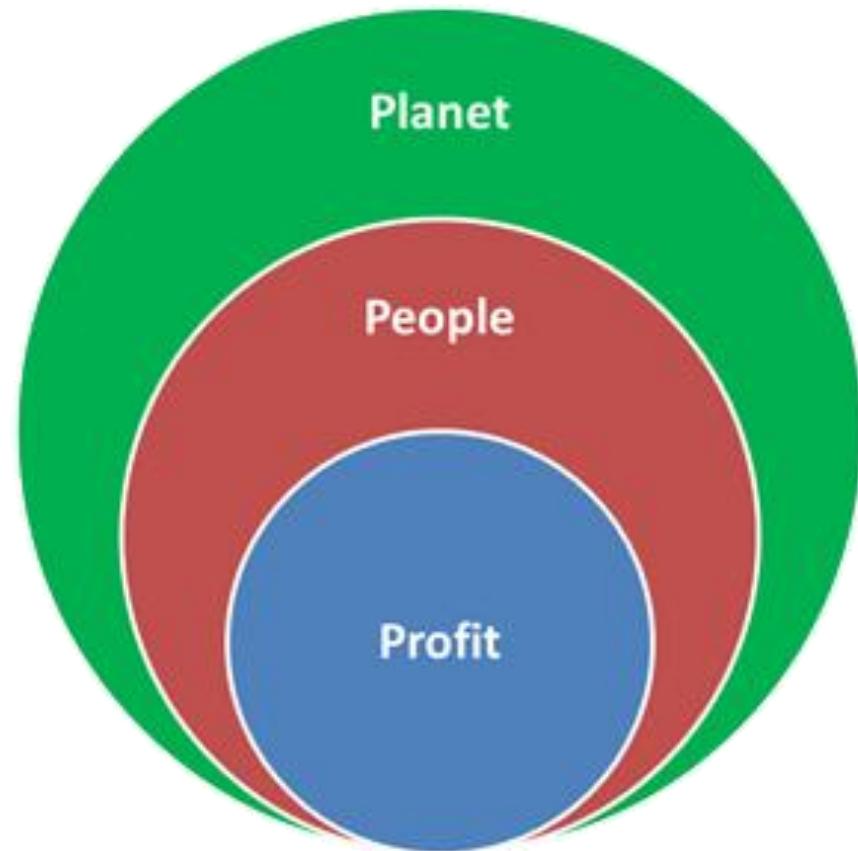
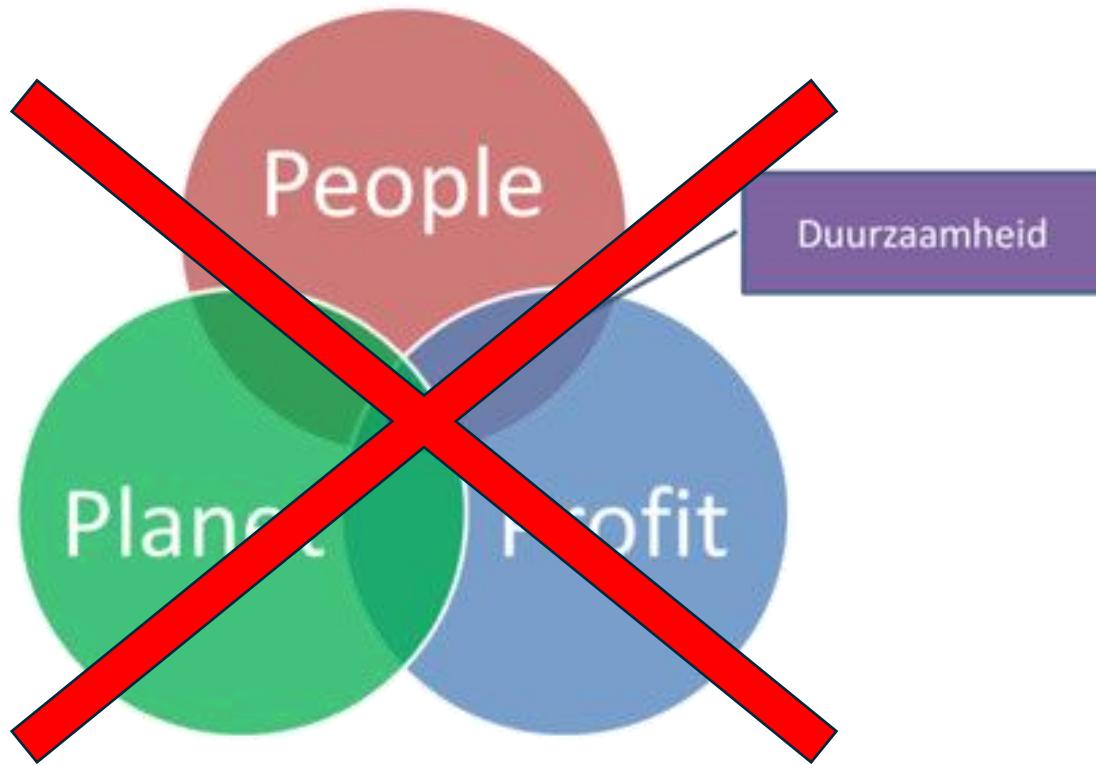
- The Assessment of Sustainability Knowledge
- Uitdaging: hoe ‘meet’ je kennis over duurzaamheid?
- Op basis van welke conceptualisering van duurzaamheid?

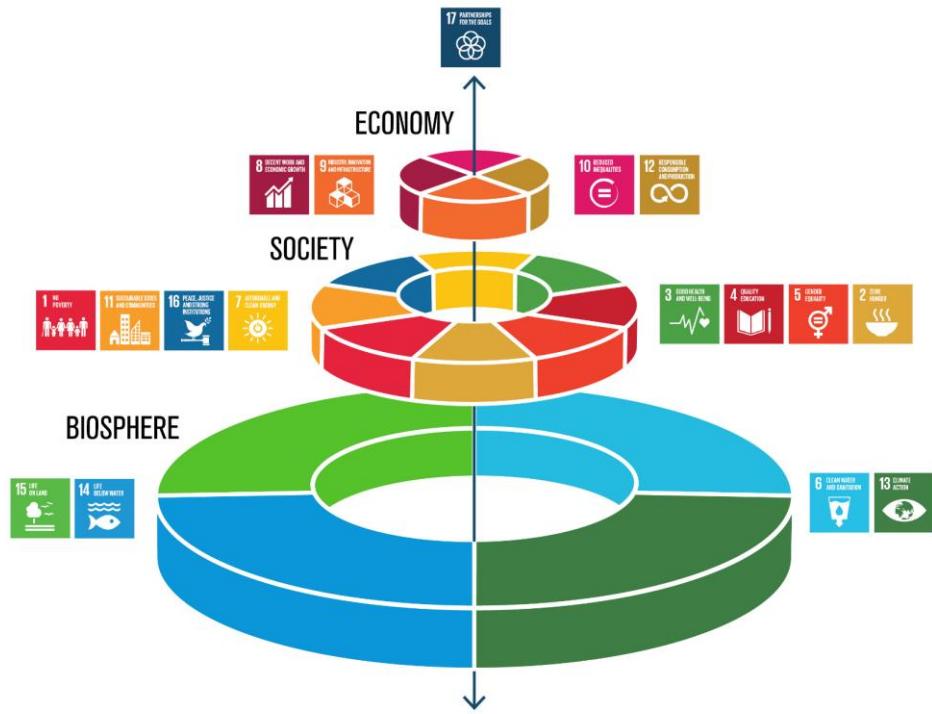
Voorbeeld 1: TASK

Voorbeeld 1: TASK

Voorbeeld 1: TASK

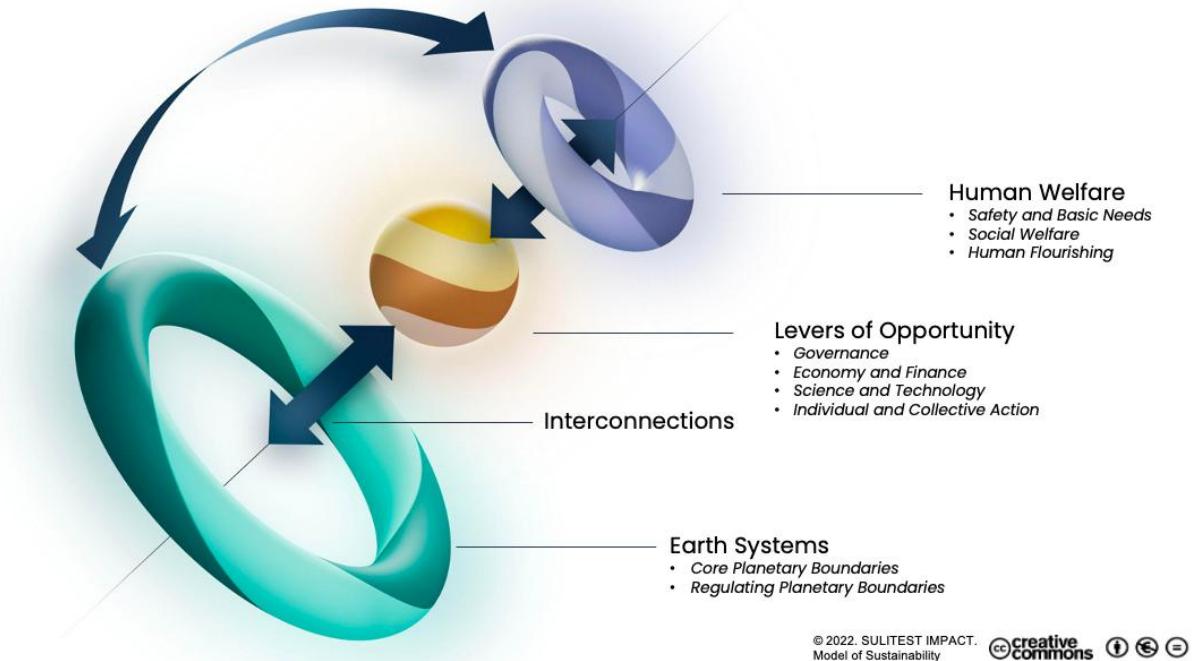

(credit: Azote Images for Stockholm Resilience Centre, Stockholm University)

Graphics by Iker Jiménez / Azote

Voorbeeld 1: TASK

- ‘Embedded’ conceptualisering van duurzaamheid
- Multidimensional Item Response Theory in TASK (><unidimensioneel)
- → Vraag: welke kennis willen we meegeven?

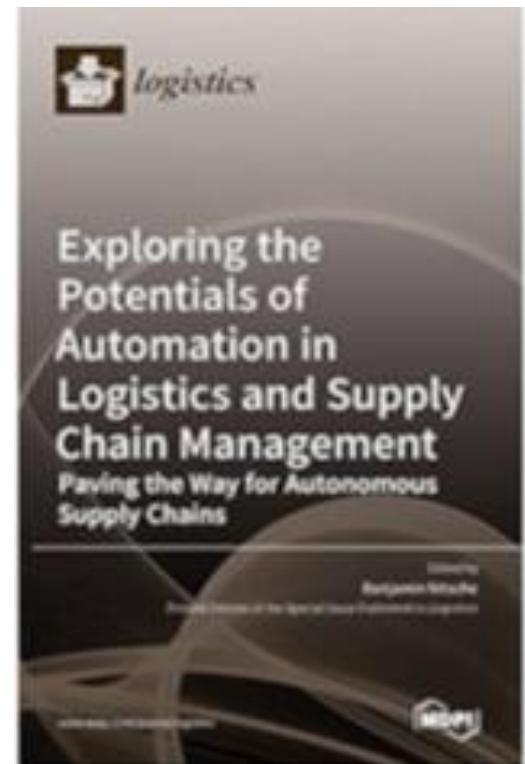
© 2022, SULITEST IMPACT. Model of Sustainability

Voorbeeld 2: Future of Work

- Uitdagingen: digitalisering; robotisering; duurzaamheid; supply chain disrupties; veerkracht
- Worden vaak benaderd via ‘engineering’ aanpak: we zitten met probleem ‘A’, en gaan daarvoor oplossing ‘B’ bedenken
- Houdt echter (te) weinig rekening met:
 - Complexiteit en onzekerheid van ‘super wicked problems’
 - De menselijke factor

Voorbeeld 2: Future of Work

- Case: human factors bij introductie van cobots in distributiecentra

Human Factors Influencing the Implementation of Cobots in High Volume Distribution Centres

Wim Lambrechts Jessica S. Klaver Lennart Koudijzer and Janjaap Semeijn

Department of Marketing & Supply Chain Management, Faculty of Management, Open University, P.O. 2900 Heerlen, The Netherlands; Wim.lambrechts@ou.nl; jessica.klaver@ou.nl; l.koudijzer@ou.nl; J.Semeijn@ou.nl

* Correspondence: janjaap.semeijn@ou.nl

Abstract: Order picking is a logistic component of warehouse operations where substantial productivity gains are possible. In this study, we investigate implementation processes of collaborative order picking robots (cobots) and focus on the influence of human factors on their implementation in high volume distribution centres. These human factors are: resistance to change; organisational culture; communication on change; and leadership. Four case companies were selected that have experience with testing and introducing several types of cobot and have successfully implemented (at least) one type of cobot over an extended period. In-depth interviews with operational decision-makers led to the identification of 66 critical incidents related to human factors. The results demonstrate the importance of planning the implementation process in phases. Employees are hesitant or resistant to change, which can lead to failure. The leadership style of the management team and the role of the team leader is crucial to implement cobots successfully, and how the individual character traits (e.g., the variance in commitment, character, and motivation) influence the process as well. Although the introduction of cobots is not yet widespread, and the negative impact on the workforce (i.e., concerning job loss) is currently low, one should be aware of the possible future implications when robotisation becomes structurally embedded. Therefore, this article calls for a stronger link between human factors and the future of work, with a specific focus on the reskilling and upskilling of logistics professionals in light of robotisation, rather than binary approaches in which robots are primarily seen as a threat to the current workforce.

Keywords: human factors; cobot; collaborative robot; distribution centres; warehousing

1. Introduction

Robotisation will increase rapidly in (internal) logistics processes. Whether robots and other fully automatic systems are also the correct answer to future challenges from a business strategy perspective is debatable. Discussions about the human race, subject to automation, are often framed in binary terms. This is reflected in the literature, which presents binary interpretations of one versus the other, which inevitably leads to discussions about the influence of robotisation on the future of work. Our study focuses on collaborative order-picking robots and aims to investigate the impact of human factors on their successful implementation in high-volume distribution centres. The order-picking process is essential to warehouse operations and consists of collecting (order picking) items for a specific order. When the items are collected, the order is prepared and sent to the customer. Order picking has a significant impact on supply chain productivity, and it is seen as the logistics component where most productivity improvements are possible [1]. This study investigates whether these improvements can be realised by supporting the human operator with a robot during the task and which (human) factors must be considered in

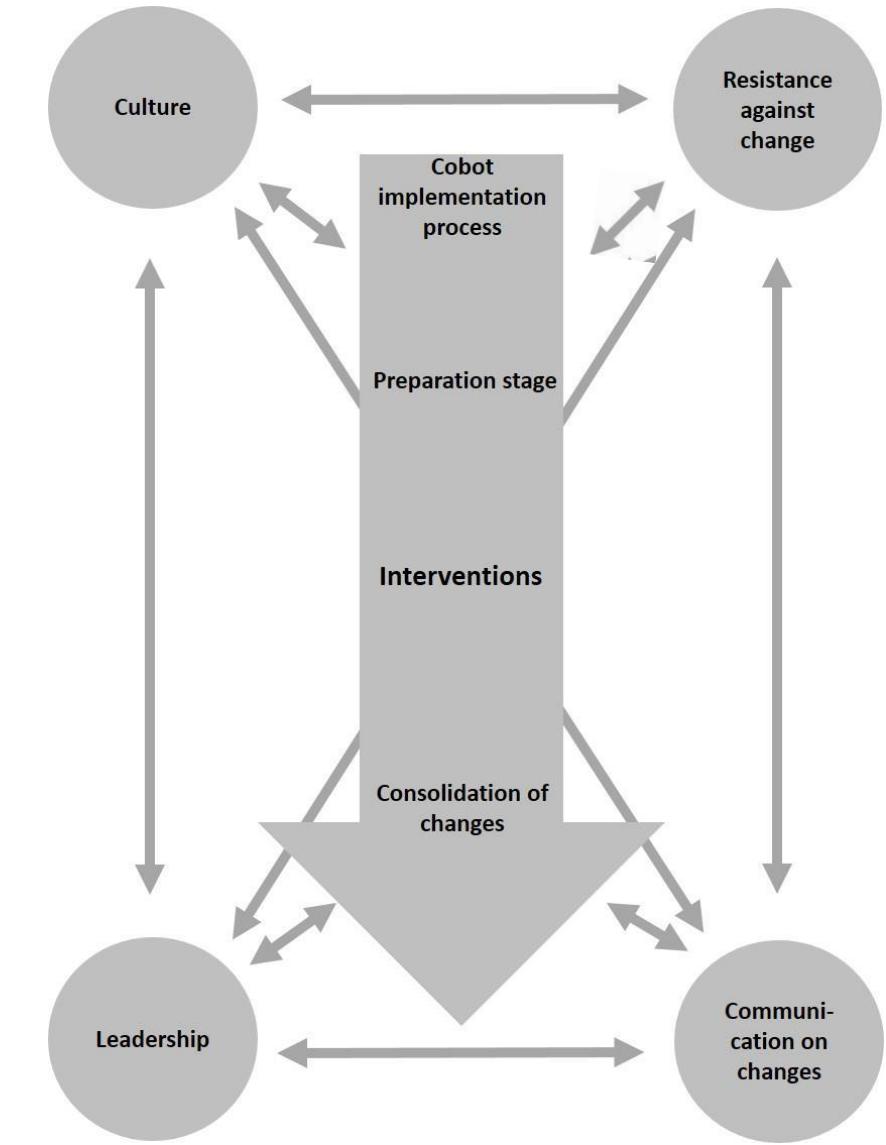
Received: 4 March 2021; Accepted: 11 May 2021; Published: 31 May 2021

Copyright © 2021 by the authors. Licensee MDPI, Basel, Switzerland. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Logistics 2021, 3, 32; <https://doi.org/10.3390/logistics3020032>; <https://www.mdpi.com/journal/logistics>

Voorbeeld 2: Future of Work

- Case: human factors x cobots
- 4 bedrijven
- 66 kritische incidenten, vb.:
 - weerstand tegen verandering
 - (gepercipieerde) dichotomie
- reskilling and upskilling van logistieke professionals

Voorbeeld 2: Future of Work

- Case: skills voor supply chain veerkracht

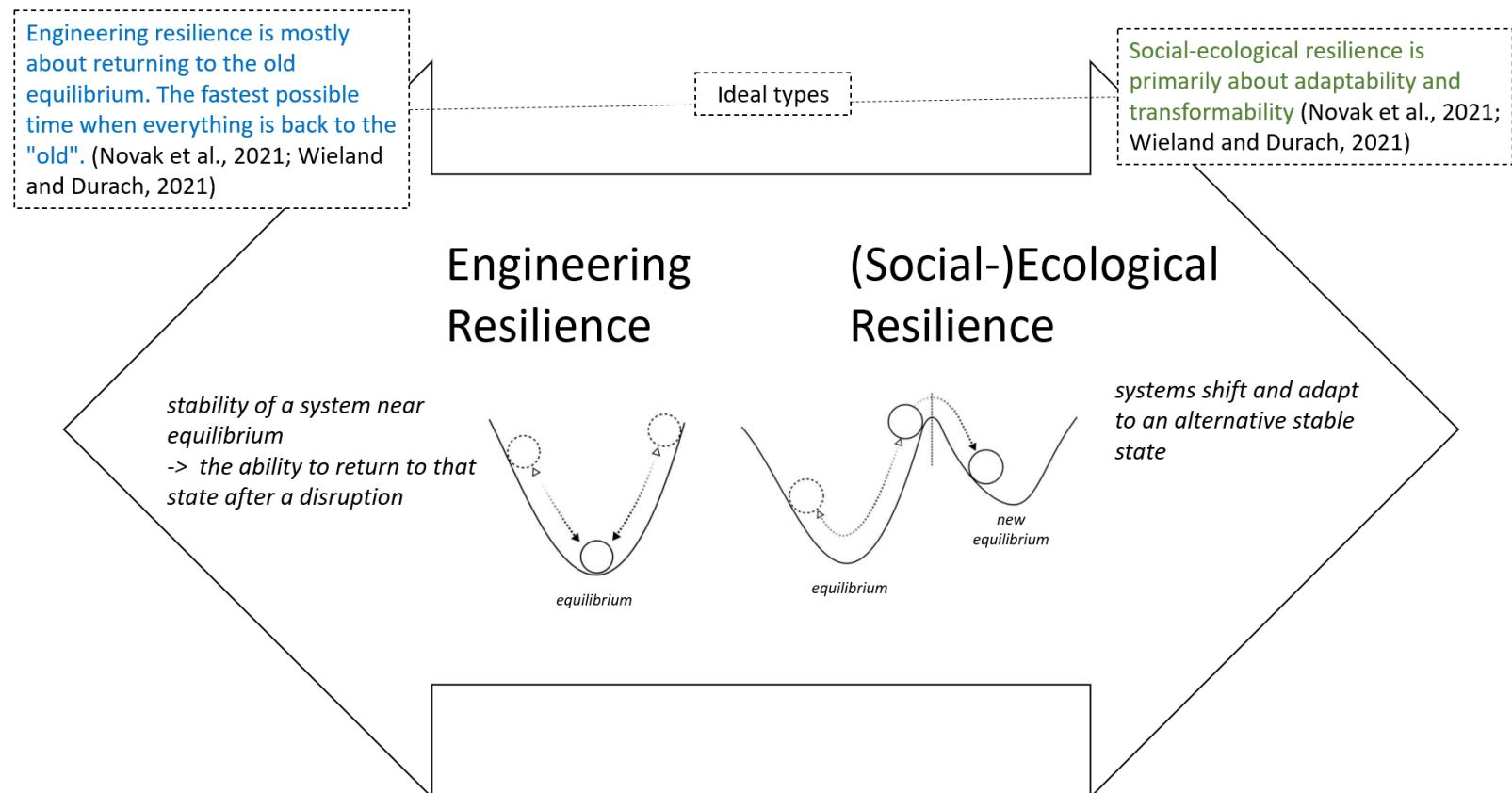
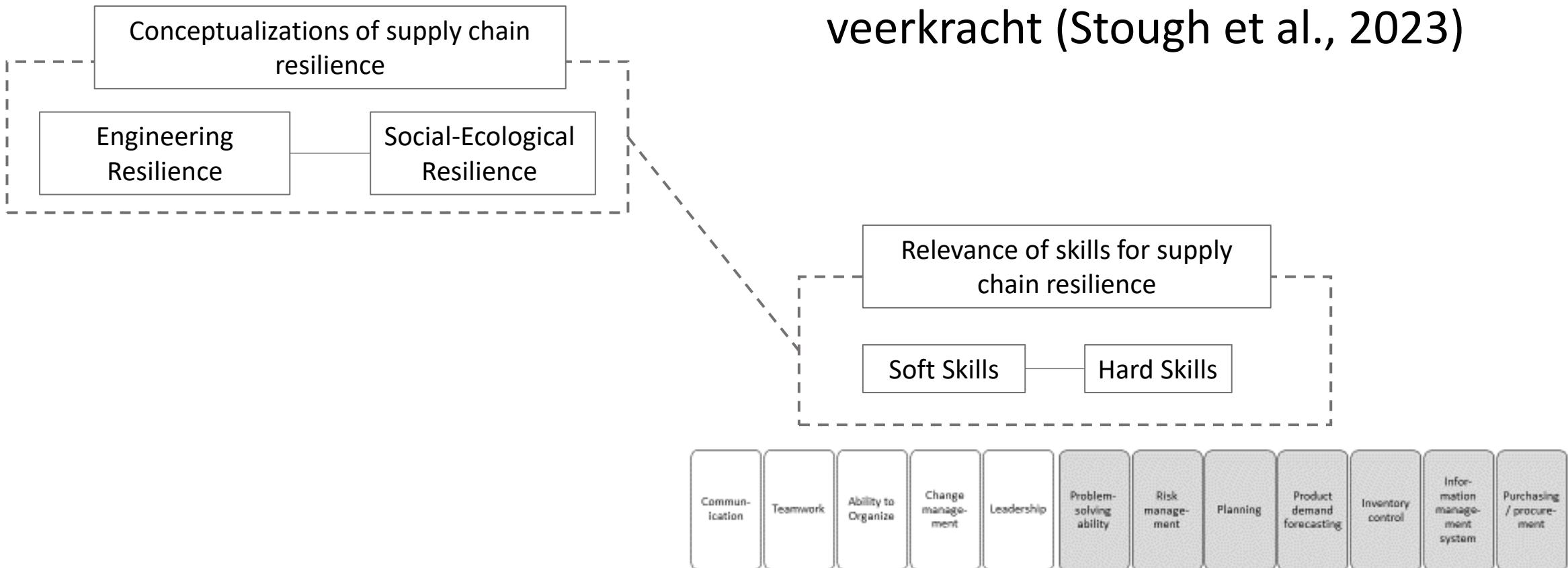

Figure 1: Engineering versus ecological resilience (Holling, 1996; Tri et al., 2017).

Voorbeeld 2: Future of Work

Key take aways

Key take aways

→ uitdaging voor learning communities!

- Welke duurzame kennis willen we meegeven aan logistieke professionals (generiek of toegespitst)?
- Hoe kunnen we optimaal inzetten op competentieontwikkeling, re- en upskilling?
- Hoe kunnen learning communities optimaal functioneren in een context van complexiteit en onzekerheid?

Bedankt!

- E-mail: wim.lambrechts@ou.nl
- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/in/wimlambrechts/>
- NWO CoLoSus: <https://www.nwo.nl/projecten/0551920>

Individual Competencies related to Sustainability, Empowerment and Resilience

To address the complexity and uncertainty inherent in sustainability issues, advanced individual sustainability competencies are needed. However, these broad competencies must be translated into specific professional and disciplinary contexts. The CoLoSus project seeks to explore how management education and business can integrate competencies related to sustainability, empowerment and resilience, particularly within the framework of learning communities.

Future of Work

CoLoSus received funding from NWO under the Future of Work program (2020-2024). This program emphasizes multidisciplinary research that generates new knowledge on how to optimally design learning-work environments within the logistics sector. It also explores how these environments support the development and adaptability of learning organizations.

Academic output

CoLoSus led to the publication of a number of conference papers, peer-reviewed journal articles and book chapters.

More information: <https://www.nwo.nl/en/projects/05519201>

Societal Impact and Outreach
Several outreach activities have been successfully conducted, most notably contributing to the UN Encyclopedia of the Sustainable Development Goals (specifically SDG 8: Decent Work and Economic Growth), as well as engaging with UNESCO and the UNECE. These initiatives have helped disseminate key research findings, inform policy discussions, and support global efforts towards sustainability.

Spin-off project: GreenComp@OU

As an outcome of the CoLoSus project and with support from the OU, GreenComp@OU is an educational innovation initiative focused on reviewing our curricula and creating a comprehensive toolbox to better integrate sustainability competencies into our study programs. Recognized by the European Commission as one of the top 12 best practices across Europe, GreenComp@OU stands out as the only university-led initiative of its kind, dedicated to embedding sustainability competencies within its curricula.

Action: Learning Community

At the core of the project's objectives and the Future of Work program, CoLoSus played a key role in establishing a learning community on green skills, in collaboration with partners from EPALE.

Contact: wim.lambrechts@ou.nl

Living Lab CATALYST: Katalysator voor de ontwikkelingen van autonoom transport in Nederland

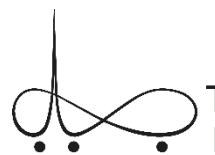
Elisah van Kempen

TNO, Sustainable Transport and Logistics
Rotterdam School of Management

Innovatieconferentie

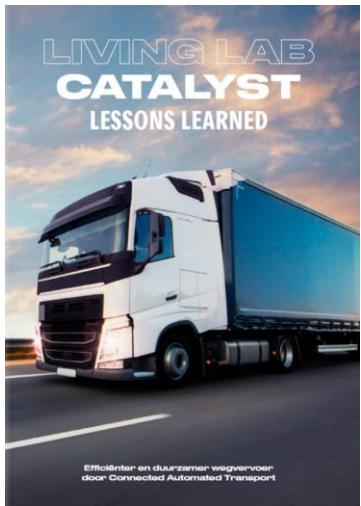
TKI DIALOG
Dutch Institute for Advanced Logistics

Topsector
Logistiek

Living Lab CATALYST: Katalysator voor de ontwikkelingen van Connected Automated Transport in Nederland

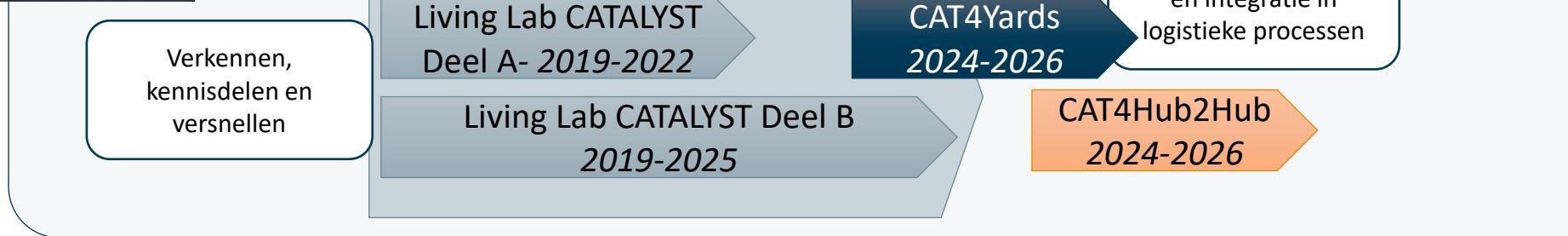
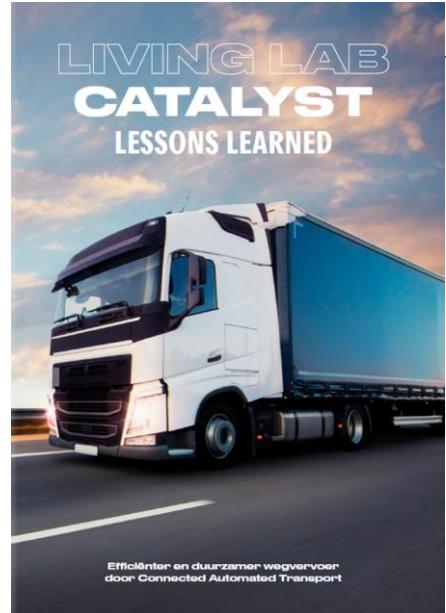
CATALYST Living Lab – partners and supporters

Connected Automated Transport and Logistics Living Lab

- **Stapsgewijs complexiteit vergroten en meerdere leercycli doorlopen**
 - CAT is een nieuwe innovatie die nog onvolwassen en in ontwikkeling is.
 - Belangrijk om rond dit soort innovaties met beperkte complexiteit te starten, te zorgen dat het binnen de gekozen setting goed werkt en daarna pas op te schalen naar meer complexe situaties.
- **Kennisdeling met andere (internationale) projecten is uitdaging**
 - Moeilijk goed zicht te krijgen op aanpak en resultaten. Contacten tussen direct betrokkenen van projecten zijn nodig.
 - Ontbreekt in Nederland aan samenwerkingsverband rond CAT over projecten heen.
- **Grote behoefte om stap naar experimenten te zetten**
 - Behoefte bij logistieke partijen om de stap van verkenningen naar praktische experimenten/implementatie te zetten (learning by doing)
 - Multidisciplinaire aanpak nodig om onderwerpen mee te nemen die van belang zijn om CAT te implementeren in de logistieke keten.

Living Lab CATALYST: Katalysator voor de ontwikkelingen van Connected Automated Transport in Nederland

CAT voor
Veilig,
efficient
en
duurzaam
transport

European Commission prioritizes autonomous transport

Ursula von der Leyen, president European Commission :

*“On our side, we will refine the testing and deployment rules.
We will also help launch large-scale pilots for autonomous driving.*

***Because the goal is very simple:
We have to get autonomous vehicles on Europe's roads faster.***

*Press statement by President von der Leyen on the Strategic Dialogue on the Future of the Automotive Industry
3 March 2025*

Expected benefits of CAT and barriers for further development of CAT in the Netherlands

Expected benefits CAT

- More efficient logistics operation
- Cost reduction
- Reduced reliance on human labor
- Improved productivity
- Reduction of emissions
- Improved accessibility
- Enhanced safety and less damage

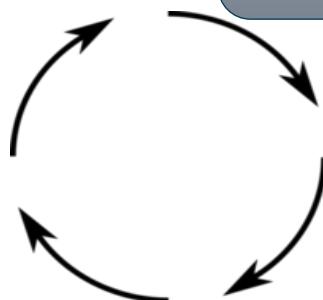
Benefits look very promising,
but they are still uncertain, unclear,
unproven and not quantified.

Barriers for further development

Explorations and preparations
for testing in the Netherlands
delay while developments are
ongoing in other countries

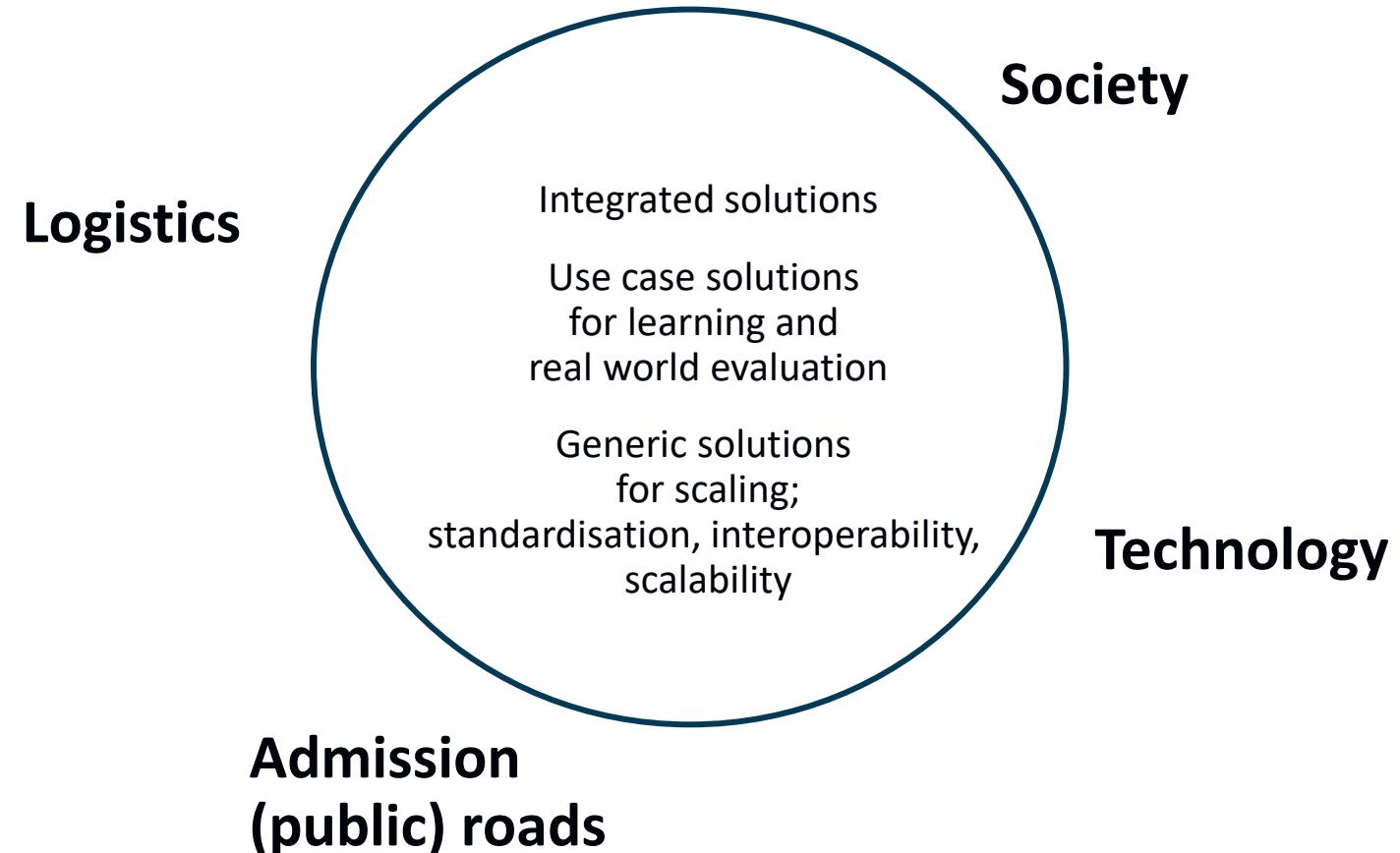
Companies have limited
insights in requirements,
efforts and (real) benefits.

Admission public road
uncertain; perspective
timing feasible solutions
unclear.

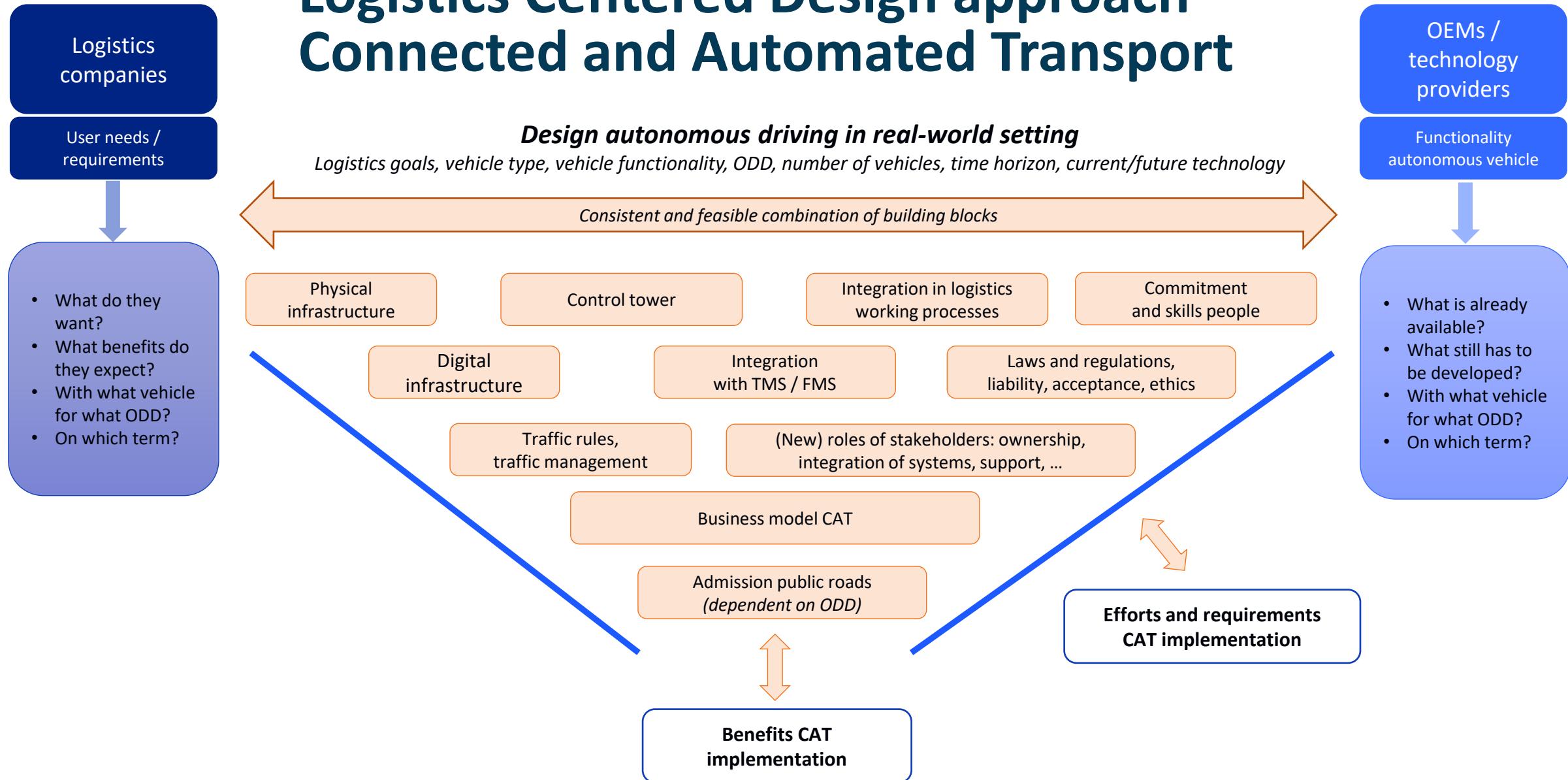

OEMs are reluctant to develop and
deliver autonomous vehicles as long as
interest from logistics companies is
unclear.

Breakthrough: insights in integrated solutions required

Logistics Centered Design approach Connected and Automated Transport

Stepwise approach – gradually increasing complexity

On site Logistics

Industrial Zone

Regional transport

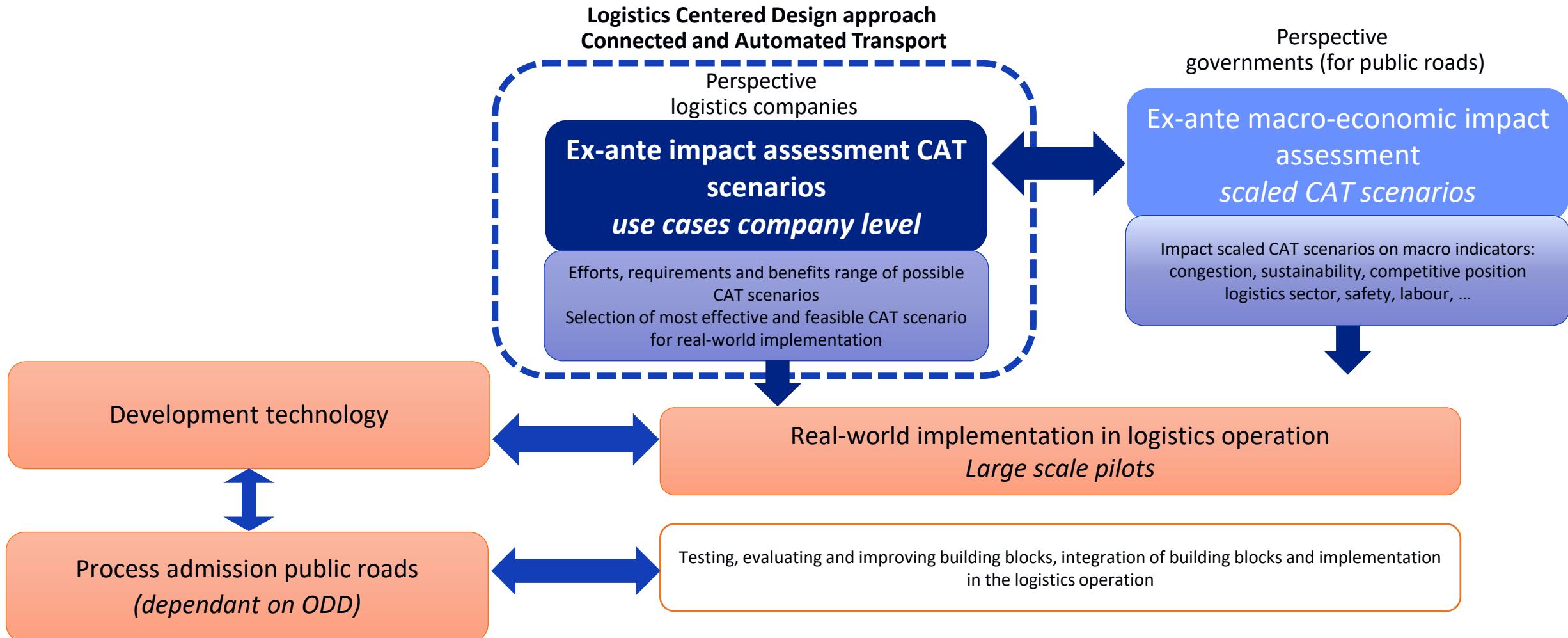

Long haul transport

Expected added value

Increasing complexity in terms of mixed traffic, vulnerable road users, speed, legislation and regulations, ...

Insights to make well-founded decisions

New project – CAT4Yards (TKI HTSM project)

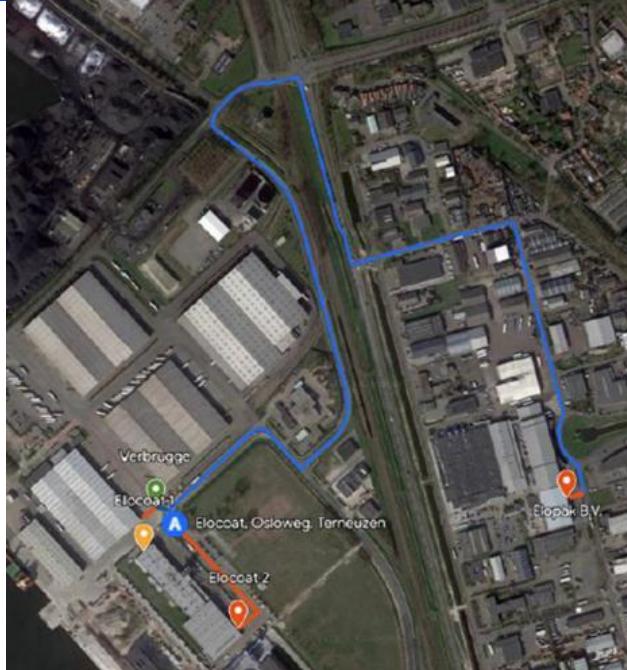
Ex-ante impact assessment CAT scenarios use cases

Requirements, efforts and benefits range of possible CAT scenarios
Selection of most effective and feasible CAT scenario for real-world implementation

Three different use cases at yards in the Netherlands (with first investigation to go to public road)

DPD business park
Oirschot

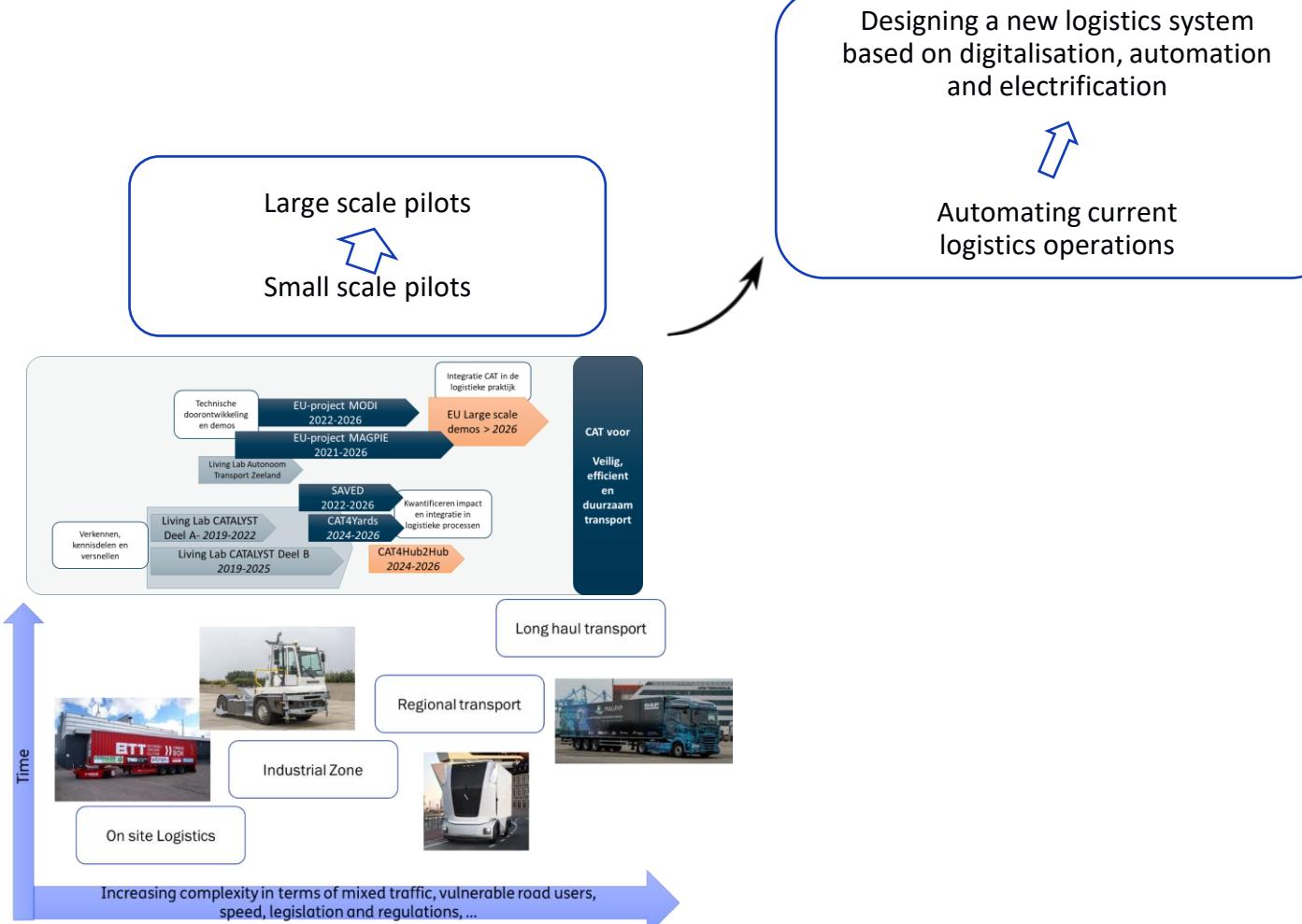
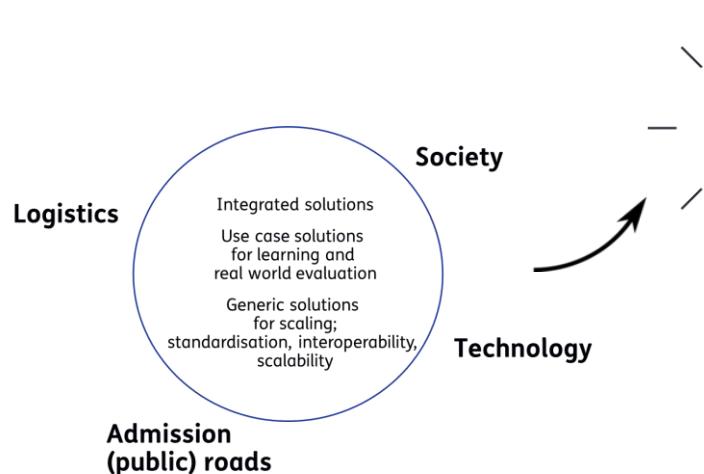
Elopak – Verbrugge Terminals
in Terneuzen

Terberg Rotterdam case at
Qterminals Kramer Rotterdam

What's next?

Collaboration needed between logistics companies, OEMs/tech providers, governments and knowledge institutes to make it happen!

Designing a new logistics system based on digitalisation, automation and electrification

Automating current logistics operations

Living Lab CATALYST:
Katalysator voor de ontwikkelingen van autonoom transport in Nederland

Questions?

Elisah van Kempen

Researcher Sustainable Transport and Logistics, TNO

Part-time PhD Rotterdam School of Management, Erasmus University Rotterdam

elisah.vankempen@tno.nl

Or visit our web-pages:

[Automated logistics in road transport | TNO](#)

[CAT4Yards: de ontwikkeling van geautomatiseerd transport in Nederland](#)

Or visit our annual Connected Automated Transport summit – autumn 2025

www.dinalog.nl

[/dinalog-dutch-institute-for-advanced-logistics/](https://www.linkedin.com/company/dinalog-dutch-institute-for-advanced-logistics/)

[tkidinalog](https://www.youtube.com/tkidinalog)

www.dinalog.nl

[/dinalog-dutch-institute-for-advanced-logistics/](https://in/dinalog-dutch-institute-for-advanced-logistics/)

[tkidinalog](https://www.youtube.com/tkidinalog)

Menti.com
4500 4419

www.dinalog.nl

[/dinalog-dutch-institute-for-advanced-logistics/](https://www.linkedin.com/company/dinalog-dutch-institute-for-advanced-logistics/)

[tkidinalog](https://www.youtube.com/tkidinalog)